

Innsyn i norske kommuner

Åpenhetsbarometeret 2022

Pressens offentlighetsutvalg og Kommunal Rapport

September 2022

Innhold

1	Sammendrag	5
2	Formål	7
3	Metode	8
3.1	Spørreskjemaet	9
3.1.1	Spørsmålsoversikt, internt skjema	9
3.1.2	Spørsmålsoversikt, eksternt skjema	9
3.2	Innsynskrav	11
3.3	Postlistesjekk	12
3.4	Svarprosent	12
3.5	Kontradiksjon	13
3.6	Noen endringer fra i fjor	13
3.7	“Åpen”, men på hvilken måte?	13
4	Funnene	15
4.1	Innsyn	15
4.2	Postlistene	16
4.3	Fulltekstdokumenter i postliste	16
4.4	Avpublisering av postlister	16
4.5	Kontaktinformasjon	17
4.6	Journalføring av tekstmeldinger	17
4.7	Byggesaker	17
4.8	Innsynsretten	17
4.9	Når publiseres politiske dokumenter?	17
4.10	Når publiseres møteprotokoller?	17
4.11	Kommunale selskaper/foretak i kommunens postliste	17
4.12	Tendenser siden forrige undersøkelse	19
5	Fylkesoversikt	21
5.1	Viken	22
5.1.1	Viken: Øvre Eiker med kjempebyks	23
5.2	Oslo	25
5.2.1	Oslo: Suveren plan-og bygg-løsning	25
5.3	Innlandet	26
5.3.1	Innlandet: Dovre faller ikke	27
5.4	Vestfold og Telemark	28
5.4.1	Vestfold og Telemark: Alle deltar, og Sandefjord topper	29
5.5	Agder	31
5.5.1	Agder: Manglende svar trekker ned snittet	32
5.6	Rogaland	34
5.6.1	Rogaland:	35
5.7	Vestland	37
5.7.1	Vestland: Modalen topper fortsatt	38
5.8	Møre og Romsdal	39
5.8.1	Møre og Romsdal: På topp i år igjen	40
5.9	Trøndelag	42
5.9.1	Trøndelag: To trøndere er best i landet	43
5.10	Nordland	44
5.10.1	Nordland: Sterkt av Sømna	45
5.11	Troms og Finnmark	47
5.11.1	Troms og Finnmark: Det svakeste fylket i landet	48

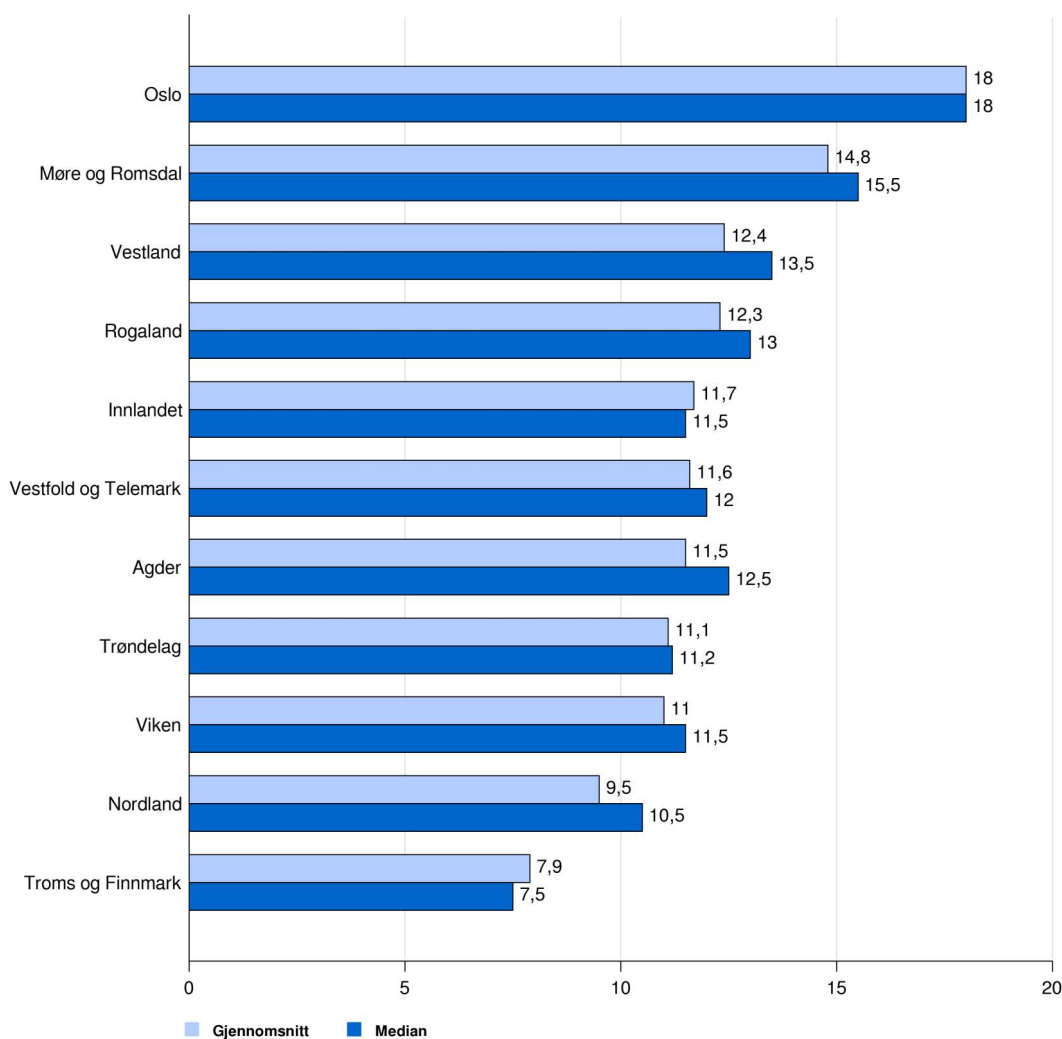
6	Feilkilder og kvalitetssikring	49
6.1	Innsynskrav sendt fra samme adresse	49
6.2	«Vi har redusert antall spørsmål»	49
6.3	«Revisjon»	49
6.4	Utvidet kontroll	51
6.5	Mulighet til kontradiksjon	51
6.6	Tilbakemeldinger fra kommunene og en justert kategori	51
6.7	Innsynssvar som havner i Altinn	51
6.8	Egenrapportering	52
6.9	Manglende svar	52
6.10	Manglende svar og feilmargin	52
	Appendiks	53
A	Tabeller og figurer	53
A.1	Svarfordeling	53
A.2	Hvor mange <i>virkedager</i> brukte kommunen på å innvilge innsynskravet? . . .	53
A.3	Har kommunen postjournal på nett?	53
A.4	Hva slags søkefunksjon har postjournalen på kommunens nettside?	54
A.5	Har kommunens postjournal fulltekstdokumenter på nett?	54
A.6	Har kommunens nettsider kontaktinformasjon til kommunens politikere? . .	55
A.7	Har kommunen byggesak-systemet sitt på nett?	55
A.8	Gir kommunens nettsider informasjon om innsynsretten etter offentleglova? .	56
A.9	Har kommunen en forhåndsbestemt, maksimal levetid for postliste på nett? .	56
A.10	Hvor langt tilbake i tid går kommunens nåværende, publiserte postliste? . .	57
A.11	Journalføres organinterne dokumenter i kommunens offentlige postliste? . . .	57
A.12	Legges politiske saksdokumenter ut på nett?	58
A.13	Journalføres tekstmeldinger?	58
A.14	Er postlister for kommunale foretak (KF) publisert på nett?	58
A.15	Svar på innsynskrav	59
A.16	Alfabetisk resultatliste	62

1 Sammendrag

Rindal og Ørland er landets mest åpne kommuner, etter de kriteriene vi har målt etter i denne undersøkelsen, med 20,0 av 20,0 mulige poeng. De er kommunene som, etter våre kriterier, i størst grad legger forholdene til rette for en åpen og opplyst offentlig samtale, slik Grunnlovens § 100 krever. De har gjennomgående gode systemer og løsninger for å sikre åpenhet og innsyn, og gir allmennheten god tilgang til politiske dokumenter.

Verst ut kommer Hvaler, med -2,0. Minimum poengsum i undersøkelsen er -15,0, siden enkelte kategorier kan gi minuspoeng.

Landsgjennomsnittet ligger på 11,2 poeng og median for hele landet er 11,5 poeng. Det er betydelig variasjon mellom kommunene og fylkene. Standardavviket er på 4,5 poeng.

Figur 1: Poengsum for hvert fylke, gjennomsnitt og median.

Oslo og Møre og Romsdal er våre mest åpne fylker. Med 18 poeng ligger Oslo to poeng unna full score, mens Møre og Romsdal har et snitt på 14,8 poeng. Rogaland og Vestland gjør det også sterkt med et snitt på henholdsvis 12,3 og 12,4 poeng. Rogaland gjorde det også sterkt i fjor, mens Vestland har klatret solid opp på lista sammenliknet med fjoråret.

Det står ikke like bra til i nord, med Nordland på et snitt på 9,5 prosent og Troms og Finnmark, som ligger helt nederst, med en snittsum på 7,9 poeng. Nord-Norge blir dermed

igjen den landsdelen som ligger nederst i kåringen, mens Vestlandet er landsdelen som gjør det best. I år som i fjor skiller Harstad seg positivt ut i nord med hele 18,5 poeng, bare 1,5 poeng unna fullt score.

Hovedfunnene presenteres fra side 15 og utover. Tall for enkeltfylker og kommuner begynner på side 21. En alfabetisk sortert liste over resultatene for alle kommunene starter på side 62. En masterfil med alle tallene for hver enkelt kommune kan for øvrig lastes ned på [presse.no](https://www.presse.no).

Andre sentrale funn fra årets undersøkelse:

- Flere kommuner (17,7 prosent) har ikke besvart vårt innsynskrav. Det er flere enn i fjor som ikke har svart, men de som svarer, svarer raskere (se 4.1).
- Flere kommuner har gode, søkbare postlister. Dagens søkemulighetene er langt bedre enn da offentlighetsutvalget gjorde tilsvarende undersøkelse i 2011, 2018 og 2021.
- Det er også flere kommuner som publiserer "delvis" og "alle" fulltekstdokumenter, sammenliknet med årene før. I 2021 publiserte 49,9 prosent av kommunene helt eller delvis fulltekstdokumenter, mens i år er vi oppe i 57,9 prosent. Det er altså en ganske fin økning i fulltekstpubliseringen totalt (se 4.2).
- Postlistene har fått lenger levetid sammenliknet med 2021, en klar positiv utvikling (se 4.3).

2 Formål

Hvilken kommune er Norges mest åpne?

Det var spørsmålet Pressens offentlighetsutvalg stilte i 2011, da vi for første gang etablerte en åpenhetsindeks for norske kommuner, og på nytt i 2018 og 2021.

Nå har vi undersøkt det samme igjen. Som i 2021 gjør vi dette sammen med Kommunal Rapport under navnet “Åpenhetsbarometeret”.

Den første kommuneundersøkelsen i 2011 viste oss at altfor mange kommuner på vesentlige punkter mislyktes i å legge forholdene til rette for en “åpen og opplyst offentlig samtale”, slik Grunnlovens § 100 forutsetter. Fjorårets og årets undersøkelser gir et bedre bilde. Mange kommuner legger i dag inn en solid innsats for å tilrettelegge for åpenhet, og det gir resultater. Men fremdeles er det kommuner som henger etter.

Å tilrettelegge for innsyn betyr blant annet å svare raskt på innsynskrav, ha gode, søkbare postlister og ha gode rutiner for rask tilgjengeliggjøring av politiske dokumenter. Dette er faktorer som er helt nødvendig for at mediene skal kunne ivareta sitt samfunnsoppdrag gjennom kritisk og opplysende journalistikk. Og det gjør det mulig for politikere og innbyggere i de enkelte kommunene å holde seg oppdatert og følge med på lokale saker - enten via mediene eller ved selv å søke innsyn. Det skaper grobunn for engasjement. Vet man mer om en sak, er det lettere å engasjere seg gjennom politiske debatter, valg eller i lunsjen på jobben.

Den nye ytringsfrihetskommisjonen, som kom med sin utredning sommeren 2022, la stor vekt på den sterke koblingen mellom ytringsfrihet og retten til informasjon:

Innsyn og offentlighet er en sentral del av ytringsfriheten og en grunnleggende forutsetning for at den er reell. Informasjon er nødvendig for å få ny kunnskap, forstå en sak, utvikle meninger og begrunne synspunkter. Fra myndighetenes side kan det å holde tilbake informasjon være et middel for å skjule feil og maktmisbruk, hindre kritikk og beholde makten. Åpenhet skaper tillit og motvirker mistro og konspirasjonsteorier.

NOU 2022:9 kapittel 11.1

Åpenhetsbarometeret ble også vist til direkte i Ytringsfrihetskommisjonens rapport:

Presseorganisasjonene og enkelte politikere har tatt til orde for at det innføres økonomiske sanksjoner for brudd på offentleglova. Det vises til at sanksjoner vil være et «ris bak speilet» og at det kan være forebyggende, oppdragende og ansvarliggjørende. Kommisjonen ønsker ikke å foreslå økonomiske sanksjoner, men vil peke på alternativer som etter kommisjonens oppfatning vil gi bedre effekt. Et mulig tiltak kan være å offentliggjøre årlige lister over virksomheter som bryter offentleglova og andre lover som skal sikre innsyn og åpenhet, som arkivloven. En slik liste kan være parallell til de såkalte ROBEK-listene, som offentliggjør kommuner med betinget godkjenning og kontroll. Kommunene og fylkeskommunene som er i ROBEK skal fastsette en tiltaksplan som sikrer at økonomien bringes i balanse. Tilsvarende vil etater og virksomheter som bryter med offentleglova og arkivloven måtte utarbeide en tiltaksplan som sikrer bedre etterlevelse. Kommisjonen vil også trekke fram åpenhetsbarometeret som en mulig inspirasjon. Det er en oversikt og sammenligning over åpenheten i samtlige kommuner som har blitt gjennomført av Kommunal Rapport og Pressens offentlighetsutvalg, sist gang i 2021.

NOU 2022:9 kapittel 11.8.2.4

Vi vil understreke: Vårt mål er ikke å lage en ROBEK-liste over kommuneåpenhet. Vi bruker mest plass på å vise hva de beste kommunene gjør riktig, til inspirasjon og etterfølgelse for andre.

Det er i samfunnets og demokratiets interesse at offentlighetsprinsippene etterleves best mulig. Derfor forsøker vi å synliggjøre hvilke kommuner som gjør dette bra, og hvilke som kan bli bedre. Målet er å vise hvordan alle kommuner med enkle tiltak kan utvise mest mulig åpenhet, håpet er at alle norske kommuner maksimerer innsatsen på dette området.

Vi skjønner at det kan være kjedelig å havne nederst. Heldigvis er det enkelt å klatre: Det er bare å se på hva sammenliknbare kommunene som har havnet høyere opp på lista har gjort.

3 Metode

Åpenhetsbarometeret 2022 er, som forrige gang, basert på en vurdering med tre ulike innfallsvinkler:

- Spørsmål, internt skjema. Postlistesjekk foretatt av Kommunal Rapport og Pressens offentlighetsutvalg
- Spørsmål, eksternt skjema. Besvart av kommunene selv
- Innsynskrav. Vi ba om innsyn i revisors beretning for kommuneregnskapet for 2021.

Undersøkelsen er gjennomført sommeren og høsten 2022. Et egenutviklet databaseverktøy ble tatt i bruk for å administrere, samle inn og analysere data om 356 kommuner til denne undersøkelsen.

3.1 Spørreskjemaet

Vi opprettet et todelt spørreskjema, med en *intern* og en *ekstern* del.

3.1.1 Spørsmålsoversikt, internt skjema

Det *interne* skjemaet besto av til sammen fem punkter/spørsmål, som Kommunal Rapport og medlemmer av offentlighetsutvalget fylte ut etter å ha gjort sine undersøkelser mot hver kommune:

- Innsyns kontroll (revisjonsrapport)
 - Hvor mange *virkedager* brukte kommunen på å innvilge innsynskravet?
 - * 1 virkedag: **3,0 poeng**
 - * 2-3 virkedager: **2,0 poeng**
 - * 4-5 virkedager: **0,0 poeng**
 - * 6-7 virkedager: **-1,0 poeng**
 - * Delvis innsyn: **-2,0 poeng**
 - * 8 virkedager eller mer: **-2,0 poeng**
 - * Avslag på innsyn: **-3,0 poeng**
- Hjemmesidesjekk
 - Har kommunen postjournal på nett?
 - * Ja, vanlig / mulig å bla kronologisk: **1,0 poeng**
 - * PDF eller annet format som hindrer kronologisk søk: **-1,0 poeng**
 - * Nei: **-3,0 poeng**
 - Hva slags søkefunksjon har postjournalen på kommunens nettside?
 - * Avansert søk (tidsrom, avsender/mottaker, fritekst m.m.): **2,0 poeng**
 - * Enkelt søk (kun fritekst eller manglende søk på tidsrom): **1,0 poeng**
 - * Ingen / har ikke journal på nett: **0,0 poeng**
 - Har kommunens postjournal fulltekstdokumenter på nett?
 - * De fleste dokumenter, både inn- og utgående: **2,0 poeng**
 - * Delvis: **1,0 poeng**
 - * Nei / har ikke postjournal på nett: **0,0 poeng**

3.1.2 Spørsmålsoversikt, eksternt skjema

Det *eksterne* skjemaet ble distribuert til respondentene via e-post:

- Hjemmesidesjekk
 - Har kommunens nettsider kontaktinformasjon til kommunens politikere?
 - * Både e-postadresse og telefonnummer: **2,0 poeng**
 - * Bare e-postadresse: **1,0 poeng**
 - * Bare telefonnummer: **1,0 poeng**
 - * Nei: **0,0 poeng**
 - Har kommunen byggesak-systemet sitt på nett?
 - * Ja: **2,0 poeng**
 - * Nei: **0,0 poeng**
 - Gir kommunens nettsider informasjon om innsynsretten etter offentleglova?

- * Loven er omtalt sammen med lenke til rettleiar til offentleglova: **1,5 poeng**
 - * Loven er omtalt og kommunen forklarar på sine nettsider hvordan innsynsretten fungerer: **1,5 poeng**
 - * Loven er omtalt og lenket til: **1,0 poeng**
 - * Loven er omtalt: **0,5 poeng**
 - * Nei: **0,0 poeng**
- Forhåndsbestemt levetid for postliste på nett
 - Har kommunen en forhåndsbestemt, maksimal levetid for postliste på nett?
 - * Nei: **0,5 poeng**
 - * Ja, 2 år eller mer: **0,0 poeng**
 - * Ja, 12-23 måneder: **-0,5 poeng**
 - * Ja, 6-11 måneder: **-1,0 poeng**
 - * Ja, 4-5 måneder: **-1,5 poeng**
 - * Ja, 0-3 måneder: **-2,0 poeng**
- Tidsspenn for postliste på nett i øyeblikket
 - Hvor langt tilbake i tid går kommunens nåværende, publiserte postliste?
 - * 2 år eller mer: **0,0 poeng**
 - * 12-23 måneder: **-0,5 poeng**
 - * 6-11 måneder: **-1,0 poeng**
 - * 4-5 måneder: **-1,5 poeng**
 - * 0-3 måneder: **-2,0 poeng**
- Interne dokumenter
 - Journalføres organinterne dokumenter i kommunens offentlige postliste?
 - * Ja, noen: **1,0 poeng**
 - * Ja, alle: **1,0 poeng**
 - * Nei: **0,0 poeng**
- Saksdokumenter knyttet til politisk virksomhet
 - Legges politiske saksdokumenter ut på nett?
 - * Legges ut: **1,0 poeng**
 - * Legges ut bare av og til: **-1,0 poeng**
 - * Legges ikke ut: **-2,0 poeng**
 - Når legges politiske saksdokumenter ut på nett?
 - * Samtidig med utsendelse til politikerne, senest innen 2 døgn: **1,0 poeng**
 - * Senere enn to døgn: **0,0 poeng**
 - * Legges ikke ut: **-1,0 poeng**
 - Hvor fort legges protokollen fra politiske møter ut på nett?
 - * 1-2 dager etter møtet: **1,0 poeng**
 - * Legges ikke ut: **0,0 poeng**
 - * Mer enn 2 dager etter møtet: **0,0 poeng**
 - Legges ettersendte politiske saksdokumenter ut på nett samtidig med at de tilgjengeliggjøres for politikerne, eller senest innen 2 døgn etter?
 - * Ja: **1,0 poeng**

- * Nei: **0,0 poeng**
- * Legges ikke ut: **0,0 poeng**
- Journalføring av tekstmeldinger
 - Journalføres tekstmeldinger?
 - * Ja: **1,0 poeng**
 - * Nei: **0,0 poeng**
- Journalføringspraksis, kommunale selskaper
 - Er postlister for kommunale foretak (KF) publisert på nett?
 - * Ja, alle: **0,0 poeng**
 - * Har ikke kommunale foretak: **0,0 poeng**
 - * Ja, noen: **-1,0 poeng**
 - * Nei, ingen: **-2,0 poeng**

Da denne rapporten ble skrevet, hadde 344 kommuner svart på spørreskjemaet, mens 12 ikke hadde svart, etter gjentatte purringer.

3.2 Innsynskrav

Vi ønsket å måle hvor lang tid kommunene brukte på å besvare et innsynskrav. For å gjøre dette sendte vi en e-post til samtlige kommuner kl. 08.47 onsdag 11. mai 2022, der vi ba om innsyn i revisors beretning for kommunens kommuneregnskap for 2021. Dette er et dokument som etter kommuneloven § 24-8 skal være avgitt til kommunestyret innen 15. april, og som det ikke vil være hjemmel for å unnta fra innsyn.

En praktisk utfordring var at enkelte kommuner ikke hadde levert revisjonsberetning innen kommunelovens frist. De som meldte fra om dette ga innsyn i den midlertidige innberetningen - og fikk da full pott.

Det er viktig for pressen og andre innsynssøkere å kunne sende konkrete innsynskrav i dokumenter som ikke fremgår av kommunenes postliste, og det er viktig at kommunene har systemer og rutiner for å besvare slike innsynskrav. Som i fjor har enkelte kommuner meldt tilbake at innsynskravet havnet i innboksen til ansatte som var i permisjon eller på annen måte ikke nådde fram. Dette utdypes noe både i pkt. 4.2 og i 6 (feilkilder).

3.3 Postlistesjekk

Postlistesjekken ble gjennomført av Kommunal Rapport og Pressens offentlighetsutvalg gjennom en manuell gjennomgang av kommunens postlister. For å få full score må det være mulig å både gjøre fritekst-søk og søk bakover i tid, og man må ha mulighet til å laste fulltekstdokumenter rett ned fra postlisten.

I spørsmålet om søkefunksjon på postlista må det være mulig å søke på avgrenset tidsrom for å oppnå «avansert søk». Postlister som har flere søkealternativer, men som mangler muligheten til å søke på dokumenter over en definert tidsperiode, har blitt registrert som «enkelt søk».

For å kunne orientere seg effektivt i dokumentmengden på kommunens postliste mener vi søk på avgrenset tidsperiode er et viktig bidrag for åpenheten.

For publisering av fulltekstdokumenter skilles det på følgende kategorier: ”Ingen”, ”delvis” og ”de fleste eller alle”. Dette er målt manuelt ved gjennomsyn av en periode i postjournalen. Basert på denne kontrollen har vi sett på hvor mange prosent av offentlige dokumenter som er publisert i fulltekst. Kommuner som har publisert mer enn 80 prosent er registrert som ”de fleste”, mens de resterende kommuner som publiserer fulltekstdokumenter, har fått resultatet ”delvis”. Dette gjør at kommuner som har publisert et fåtall dokumenter har fått samme score som kommuner som har publisert en vesentlig høyere prosentandel. Det kan oppleves urettferdig for enkelte kommuner. Samtidig kan kommuner som allerede i dag publiserer mange dokumenter, men ikke når opp til ”de fleste”, se på dette som en motivasjon til å gjøre det bedre til neste undersøkelse. Det er ikke nødvendigvis langt igjen til full score. Kommuner som ligger lavt her bør se til andre kommuner og lære. Se for øvrig feilkilde-kapittelet.

3.4 Svarprosent

Av 356 kommuner, var det 12 som ikke hadde besvart undersøkelsen innen publiseringstidspunktet. Det gir en høy svarprosent på 96,6.

Fylke	Antall kommuner	Antall svar	Svarprosent
Innlandet	46	46	100,0 %
Møre og Romsdal	26	26	100,0 %
Oslo	1	1	100,0 %
Rogaland	23	23	100,0 %
Trøndelag	38	38	100,0 %
Vestfold og Telemark	23	23	100,0 %
Vestland	43	43	100,0 %
Troms og Finnmark	39	37	94,9 %
Viken	51	48	94,1 %
Nordland	41	37	90,2 %
Agder	25	22	88,0 %

Tabell 1: Selv om relativt få kommuner har unnlatt å svare på undersøkelsen, skiller Troms og Finnmark seg ut med vesentlig lavere svarprosent enn de andre fylkene.

Kommune	Fylke
Bærum	Viken
Flekkefjord	Agder
Halden	Viken
Hvaler	Viken
Hægebostad	Agder
Moskenes	Nordland
Nordkapp	Troms og Finnmark
Skjervøy	Troms og Finnmark
Sørfold	Nordland
Vestvågøy	Nordland
Øksnes	Nordland
Åmli	Agder

Tabell 2: Disse kommunene har helt unnlatt å svare på våre henvendelser i forbindelse med undersøkelsen. De har fått flere purringer over en periode på mer enn tre måneder. Den første henvendelsen ble sendt ut 11. juni.

3.5 Kontradiksjon

Før publisering av rapporten, fikk alle kommunene mulighet til å komme med innspill til opplysningene Kommunal Rapport og offentlighetsutvalget har samlet inn om dem. Se for øvrig eget kapittel om feilkilder.

3.6 Noen endringer fra i fjor

Det er noen justeringer i undersøkelsen og spørreskjemaet fra i fjor til i år.

I fjor ba vi både om innsyn i kommunedirektørens arbeidsavtale og ordførerens lønn og godtgjørelse. Sistnevnte fordi det kunne innfris med hjemmel i offentleglovas § 9 hvis det ikke eksisterte som et dokument allerede i kommunen, og vi ville sjekke om det kunne ha betydning for svarprosent etc. Det hadde det ikke, og vi har derfor gått tilbake til å bare ha ett innsynskrav (som i 2018). Innsynskravenes vekt i undersøkelsen er med det lavere - særlig siden svarene her kan få stort utslag (raskt svar gir tre poeng, manglende svar gir tre minuspoeng). Når innsynskravene vektet lavere totalt, får de andre spørsmålene, som alle på ulikt vis måler de overordnede og praktiske rammene for åpenhet og innsyn, naturlig nok noe høyere vekt.

I tillegg har vi fjernet noen spørsmål, blant annet knyttet til publisering av politiske dokumenter, fordi det var en viss overlapp mellom innholdet i noen av spørsmålene i fjor.

Vi la også til svaralternativet ”har ikke kommunale foretak” på spørsmålet knyttet til dette, og justerte poenggivningen, slik at ingen kommuner ”straffes” fordi de ikke har kommunale foretak (det var for eksempel tilfelle med fjorårsvinner Modalen).

Vi har også fjernet spørsmålet om styreverregisteret, da registrering der nå (slik vi forstår det) skjer automatisk.

3.7 “Åpen”, men på hvilken måte?

Det er relevant å diskutere hvorvidt kriteriene i undersøkelsen gir et reelt bilde av åpenheten i kommunene, noe vi også har poengtert tidligere.

En kommune har for eksempel påpekt at de vanligvis bruker kort tid på å besvare ”vanlige” innsynskrav i dokumenter fra postlista, og at våre innsynskrav som var sendt til postmottaket hadde havnet litt mellom ulike stoler. Dette er i og for seg en relevant innvending. Men det ville vært umulig for oss å gjøre en kvantitativ undersøkelse basert på slike innsynskrav, fordi vi ikke nødvendigvis ville funnet like saker i de ulike kommunenes postlister.

Pressens offentlighetsutvalg har i mange sammenhenger også påpekt at prøvesteinen på åpenhet er kontroversielle saker. Vi har sett – både i kommunale og statlige organer – at åpenheten først settes på prøve der dokumenter og innsyn kan resultere i kritikk av forvaltningens håndtering av saker.

Dessverre er det umulig å måle nettopp disse poengene i en kvantitativ undersøkelse, da de fleste kommuner heldigvis ikke opplever alvorlige kriser så ofte. Disse krisene vil også være ulike, og det vil være umulig å sette opp like kriterier.

Selv om vi ikke kan fortelle hele sannheten om hvor åpen den enkelte kommune er, mener vi at undersøkelsen bringer frem viktig informasjon om åpenhet i norske kommuner. Den gir en oppdatert oversikt over hva som “i det minste må være til stede” for å kalle kommunen åpen.

4 Funnene

- **Best i landet:** Rindal og Ørland (20,0 poeng)
- **Dårligst i landet:** Hvaler (-2,0 poeng)
- **Beste fylke:** Oslo (18,0 poeng)
- **Dårligste fylke:** Troms og Finnmark (7,9 poeng)

Landsgjennomsnittet er på 11,2 poeng, median er 11,5.

Førsteplassen deles altså mellom Rindal og Ørland. Nærmere omtale av vinnerkommunene finnes i kapitlene om de enkelte fylkene.

Sammenliknet med undersøkelsene i 2018 og 2021 kan vi si:

- Det er dessverre en økning i antall kommuner som ikke besvarte innsynskravet vi sendte dem. Samtidig kom svarene fra de som faktisk svarte raskere enn foregående år. Se seksjon 4.1.
- Det er flere kommuner med postlister med gode søkefunksjoner enn tidligere. Se seksjon 4.2.
- Det er også noen flere kommuner som har fulltekstdokumenter direkte klikkbare i postlista nå, se seksjon 4.3. Dette er positivt, men vi håper enda flere vil gi dette tilbudet til sine innbyggere for å sikre reelle innsynsmuligheter.
- Postlistene har fått lenger levetid enn i 2021, en klar positiv utvikling. Se seksjon 4.4.
- Publisering av politiske dokumenter ser stort sett ut til å være på plass, slik det også var i 2018 og 2021.
- Kommunene har blitt flinkere til å opplyse om innsynsretten på sine hjemmesider.
- Det er fortsatt et forbedringspotensial knyttet til postlister i de kommunale selskapene.

4.1 Innsyn

- 76 kommuner (21,3 prosent) gikk ut over lovens krav på tre virkedager, før de innvilget innsynsbegjæringen.
 - 55 kommuner (15,4 prosent) brukte mer enn fem dager.
 - 40 kommuner (11,2 prosent) brukte 8 dager eller mer.
- Hele 49,4 prosent av kommunene besvarte innenfor 1 virkedag. Dette er god forbedring fra 2021 (den gang var det 24,6 prosent).
- Samtidig er det hele 17,7 prosent som i år ikke har besvart innsynskravet. Årsakene er trolig sammensatte.
 - Kan den negative utviklingen skyldes at vi i år ba om innsyn i kommunenes revisjonsrapport og ikke kommunedirektørens arbeidsavtale? Det kan hende, men det skal ikke være vanskeligere å finne eller oversende dette dokumentet.
 - Enkelte kommuner svarte i kontradiksjonsrunden at de ikke hadde mottatt innsynskravet. Vi opplyste da om når det var sendt ut, og flere av disse bekreftet tilbake at det ved nærmere ettersyn faktisk var mottatt. En kommune har opplyst at de mistenker at innsynskravet havnet i spamfilteret (etter en grundig undersøkelse). Vi sendte i år ut innsynskravene samlet, men tok alle tilgjengelige forholdsregler for å sørge for at eposten skulle komme fram (se feilkilde-kapittelet om dette).

- Det er uansett et stort og gjentakende problem at innsynskrav som sendes til kommunenes epostmottak behandles på annen måte enn innsynskrav sendt fra postlistene, og problematisk at 17,7 prosent av innsynskravene ikke ble besvart. Uansett om et manglende svar skyldes menneskelig feil, svikt i rutiner eller tekniske årsaker, er det et problem for den som venter på svar.
- I 2018 var det 10 kommuner som ikke svarte, og i 2021 var det 33.

4.2 Postlistene

- 1 kommune mangler postjournal på nett, og denne kommunen har lovet at dette skal komme senere i år.
- 6 kommuner har postlister i et format som ikke gjør det enkelt å bla kronologisk gjennom postene. Forbedringen fra 2018 (den gang var det hele 54 kommuner) er kraftig, men det er også én kommune mindre enn i fjor. Utviklingen er altså fortsatt positiv.
- 7 kommuner har ikke søkefunksjon for postlister på nett. Dette tallet er langt lavere enn i 2018 (da var det 96 kommuner (23 prosent)). I fjor var det 10 kommuner som ikke hadde dette. Også her peker pila i riktig retning.
- 51 kommuner har bare enkelt søk i postjournalene på nett. I fjor var det totalt 61 kommuner som kun hadde enkelt søk, og i 2018 var det hele 105 kommuner med en slik løsning. Her er det også snakk om solid, og vedvarende forbedring, siden 2018.

4.3 Fulltekstdokumenter i postliste

- 148 kommuner (41,6 prosent) har lagt ut de fleste fulltekstdokumenter direkte klikkbare fra postjournalen på nett. Dette er på samme nivå som i 2021. I 2018 var det nede i 33 prosent.
- 58 kommuner legger delvis ut fulltekstdokumenter. Tar vi med disse kommunene, publiserer 57,9 prosent av kommunene helt eller delvis fulltekstdokumenter på sine nettsider. I 2021 var det 30 kommuner i delvis-kategorien, og summen av de to kategoriene var 49,9 prosent. Det er altså en ganske fin økning i fulltekstpubliseringen totalt.

4.4 Avpublisering av postlister

Et av våre hovedfunn i 2021 var at mange kommuner viste stor iver etter å avpublisere eldre postliste-oppføringer etter at det er gått en viss tid. Vi avdekket en vesentlig økning i antall kommuner som valgte å avpublisere postjournalen sammenliknet med 2018. I år har det snudd. Fra 36 kommuner i 2021 er det i år 99 kommuner 27,8 som oppgir at de ikke avpubliserer postjournalen.

Avpublisering av postjournaler var noe vi advarte mot i fjor. Først og fremst fordi det er vanskelig å følge saker når postjournalen forsvinner etter tre måneder. Men også fordi vi mener det dikrekte motarbeider hele formålet med å ha en postjournal - å gi samfunnet en mulighet til å følge saker over tid. Å vise til personvern hensyn som begrunnelse for å gi postjournalen en så kort levetid er verken tilstrekkelig eller forholdsmessig. Som vi også påpekte i fjor er det ikke opp til leverandørene av systemer for postjournalen å definere hvor lenge journalen skal gjøres tilgjengelig. Årets resultat tyder på at flere kommuner har tatt dette på alvor og foretatt egne konkrete vurderinger av hvor lenge en postjournal bør få leve. Det er veldig positivt. Full uttelling får de kommunene som ikke har noen begrensninger på tid. Dette gir journalister, politikere og alle som er interessert i å følge saker, gode muligheter til å gjøre nettopp dette. Vi håper dette er en utvikling som fortsetter, og at enda flere kommuner lar postjournalen leve lenger på nett.

4.5 Kontaktinformasjon

- 255 kommuner (71,6 prosent) har *både* telefonnummer og e-postadresser til flesteparten av politikerne på sine hjemmesider. I fjor var dette tallet 64,1 prosent, og i 2018 var det nede på 58 prosent dette. Vi ser med andre ord en jevn forbedring over tid, også her.
- 18 kommuner (5,1 prosent) hadde ingen av delene på sine hjemmesidener. Det er 12 færre enn i fjor, og en solid forbedring.

4.6 Journalføring av tekstmeldinger

45,5 prosent av kommunene opplyser at de journalfører tekstmeldinger. Dette er på omtrent tilsvarende nivå som i 2021.

4.7 Byggesaker

- 50,6 prosent av kommunene har en eller annen form for byggesakssystem på nett. I 2021 var det 44 prosent, altså en liten, men fin økning.

4.8 Innsynsretten

- 45 kommuner (12,6 prosent) har ingen informasjon om innsynsretten på sine hjemmesider.
- 143 kommuner (40,2 prosent) har fått full pott – med omtale av innsynsrett/offentleglova, lenke til loven og lenke til Justis- og beredskapsdepartementets rettleiar til loven.
- Det er flere kommuner som har informasjon ute nå enn i 2021. Antall kommuner som har omtale av innsynsrett, med lenke til lov og veileder har fordoblet seg sammenliknet med året før. Fra fjorårets 22 prosent er det i år 40 prosent som har fått full pott. Dette er veldig positivt først og fremst fordi det er viktig for samfunnet at disse grunnleggende rettighetene spres og opplyses om fra kommunenes side.
- Kanskje har det hjulpet at vi har kartlagt og påpekt dette helt tilbake til 2011. Å ha denne informasjonen lett tilgjengelig for folk gjør at flere kanskje benytter seg av den lovfestede innsynsretten, noe som også er et uttalt mål med loven.

4.9 Når publiseres politiske dokumenter?

- Alle kommuner oppgir at de publiserer politiske dokumenter, og kun 3 av dem (0,8 prosent) oppgir at disse blir publisert senere enn to døgn etter at de ble sendt ut til politikerne.

4.10 Når publiseres møteprotokoller?

- Alle kommuner oppgir at de publiserer møteprotokoller. 276 kommuner (77,5 prosent) publiserer disse raskt, det vil si én til to dager etter møtet.
- 60 kommuner (16,9 prosent) venter mer enn to dager før de publiserer protokollene.

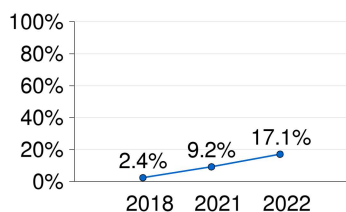
4.11 Kommunale selskaper/foretak i kommunens postliste

- Av de 337 kommunene som svarte på spørsmålet, oppga 75 kommuner at de ikke tok med foretak og selskaper i sine postlister.

- Bare 51 kommuner (14,3 prosent) opplyser at alle foretakene deres er med i den publiserte postlisten. Tar vi med de kommunene som har svart at “noen” av foretakene er med, er det totalt 91 kommuner som har med alle eller noen foretak og selskaper i sine postlister (25,6 prosent).
- Enkelte mindre kommuner har ikke kommunale foretak, og gikk i tidligere undersøkelser glipp av muligheten til poeng i denne kategorien. Dette er nå justert, slik at de ikke ”straffes” for dette poengmessig (se kapittel om feilkilder for utdypning).

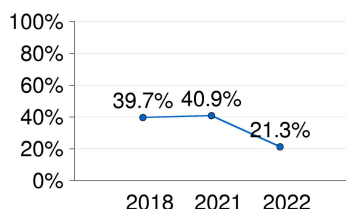
4.12 Tendenser siden forrige undersøkelse

Vi har sett nærmere på utvikling siden 2018 og 2021 for noen utvalgte spørsmålsstillinger. For sammenlikningens skyld viser grafikken nedenfor andel av samtlige kommuner, og tar dermed høyde for at det var 422 kommuner i Norge i 2018, mot 356 i 2021 og i dag. Til forskjell fra 2018-rapporten, er alle kommuner tatt med i prosentregnestykkene fra 2021 og 2022, uansett om de har svart på spørsmålet eller ikke.

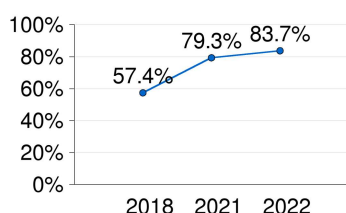
☹ Flere svarer ikke på innsynskrav

En større andel av kommunene ignorerte innsynskravet vårt i år sammenlignet med 2021 og 2018.

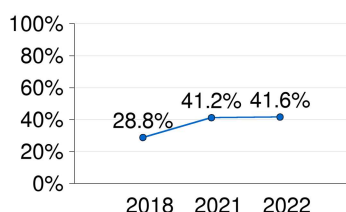
☺ Raskere svar

Andelen kommuner som brukte mer enn tre dager på å behandle begjæring om innsyn er vesentlig lavere enn i 2021 og 2018.

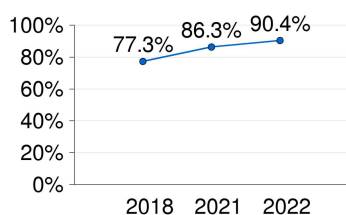
☺ Vanligere med avanserte søkefunksjoner

En stadig større andel kommuner tilbyr avansert søkefunksjonalitet i sine postlister på nettet. Her fortsetter den positive utviklingen.

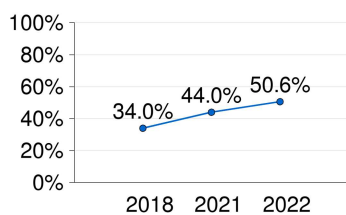
☺ Fortsatt under halvparten med fulltekst

Andelen som har publisert de fleste av sine dokumenter som fulltekst i postlisten på nett har økt betraktelig siden 2018, men siden i fjor har det stått stille.

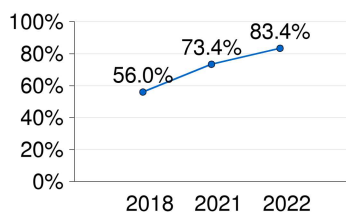
☺ Lettere å få kontakt med politikerne

Stadig flere kommuner publiserer én eller annen form for kontaktinformasjon til kommunens politikere på sine hjemmesider. Andelen har økt betydelig siden 2018 og fortsatt å øke siden 2021.

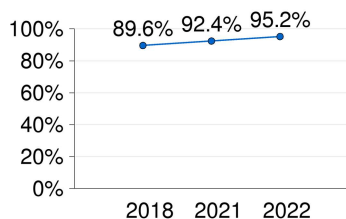
☺ Flere byggesaker på nett

Det er en stadig større andel av kommunene som legger byggesakssystemet sitt ut på nett i søkbar form.

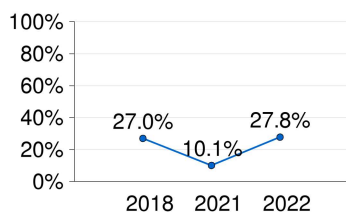
☺ Flere opplyser om innsynsretten

Kommunenes innbyggere serveres oftere enn tidligere informasjon om innsynsretten på kommunenes nettsider. Dette spenner fra tilfeller der offentlighetsloven er nevnt, til dem som har lenket både til lovverket og rettlederen.

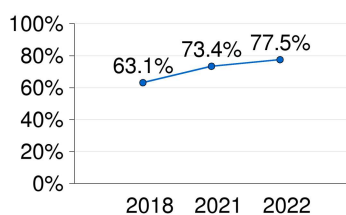
☺ Politiske saksdokumenter på nettsidene

Politiske saksdokumenter publiseres i svært stor grad - dette er kjempebra.

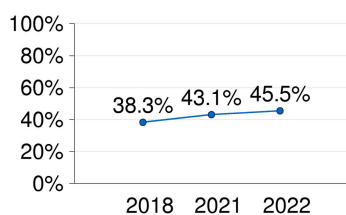
☺ Flere lar postlistene ligge igjen

Etter en urovekkende utvikling knyttet til tidlig sletting av offentlige postlister, har trenden snudd fra 2021 til 2022. Nå er det igjen over 27 prosent av kommunene som ikke sletter "gamle" postlister fra nettsidene sine.

☺ Kjappere protokoller

En stadig større andel av kommunene får protokollene etter politiske møter ut på nettsidene sine i løpet av 1-2 dager.

☺ Noe mer journalføring av SMS-er

Nok et tall som helst burde vært betydelig høyere, men tendensen er i det minste positiv!

5 Fylkesoversikt

#	Fylke	Antall	Median	Snitt
1	Oslo	1	18	18,0
2	Møre og Romsdal	26	15,5	14,8
3	Vestland	43	13,5	12,4
4	Rogaland	23	13	12,3
5	Innlandet	46	11,5	11,7
6	Vestfold og Telemark	23	12	11,6
7	Agder	25	12,5	11,5
8	Trøndelag	38	11,25	11,1
9	Viken	51	11,5	11,0
10	Nordland	41	10,5	9,5
11	Troms og Finnmark	39	7,5	7,9

Tabell 3: Poengsum per fylke, median og gjennomsnitt. Sortert fra best til dårligst etter gjennomsnitt.

5.1 Viken

#	Kommune	Poeng
1	Øvre Eiker	18,0
2	Lillestrøm	17,5
3	Rælingen	16,5
3	Fredrikstad	16,5
5	Lørenskog	16,0
6	Våler	15,5
7	Nesodden	15,0
7	Ullensaker	15,0
7	Råde	15,0
10	Sarpsborg	14,5
10	Drammen	14,5
10	Hole	14,5
10	Asker	14,5
14	Modum	14,0
15	Frogn	13,5
15	Nittedal	13,5
15	Hemsedal	13,5
18	Moss	13,0
18	Nordre Follo	13,0
20	Jevnaker	12,5
20	Indre Østfold	12,5
22	Aurskog-Høland	12,0
22	Lier	12,0
22	Ringerike	12,0
25	Marker	11,5
25	Skiptvet	11,5
27	Lunner	11,0
27	Ås	11,0
29	Kongsberg	10,5
29	Nes	10,5
29	Sigdal	10,5
29	Nesbyen	10,5
29	Gol	10,5
29	Enebakk	10,5
35	Flå	10,0
36	Krødsherad	9,5
36	Hurdal	9,5
36	Rollag	9,5
39	Vestby	8,5
40	Bærum	8,0
41	Flesberg	7,5
42	Eidsvoll	7,0
43	Nore og Uvdal	6,0
43	Nannestad	6,0
43	Halden	6,0
46	Ål	5,5
46	Gjerdrum	5,5
48	Hol	5,0
49	Aremark	4,0
50	Rakkestad	2,5
51	Hvaler	-2,0

Tabell 4: Poengoversikt, kommunene i Viken. I Viken har Halden, Hvaler, Bærum ikke svart på undersøkelsen.

5.1.1 Viken: Øvre Eiker med kjempebyks

Landets største fylke er tredje sist på fylkeslista. Fire kommuner har ikke svart på undersøkelsen.

- ☹ 17 av 51 kommuner publiserer de fleste inn- og utgående dokumenter i fulltekst
- 😊 47 av 51 kommuner har postliste med avanserte søkemuligheter
- ☹ 45 av 51 kommuner innvilget helt kravet om innsyn i revisjonsrapport
- ☹ 9 av 51 innsynskrav ble behandlet tregere enn lovkravet på tre dager
- ☹ 16 av 51 kommuner har postlistene tilgjengelig i bare tre måneder
- 😊 48 av 51 kommuner har kontaktinformasjon til kommunens politikere på nettsidene
- ☹ 22 av 51 kommuner journalfører interne dokumenter
- 😊 47 av 51 kommuner publiserer politiske dokumenter på kommunens nettsider

***Figur 2:** Viken i et nøtteskall. Smilefjesene er et uhøytidelig uttrykk for de vurderingene POU og Kommunal rapport har gjort av hva vi mener er dårlig (surmunn), tvilsomt (strekmann) eller bra (smilemann).*

Som i fjor havner Viken på 9. plass av landets 11 fylker. Helt i toppen av fylkeslista finner vi i år Øvre Eiker, med bunnsolide 18 poeng. Kommunen har i løpet av 2022 fått en splitter ny postliste, med fulltekstdokumenter og avanserte søkemuligheter. Strålende nytt for alle som vil ha innsyn! Øvre Eiker lå i 2021 midt på treet i Viken, og har med det tatt et kjempebyks i løpet av et år.

Hakk i hæl følger Lillestrøm kommune med 17,5 poeng. Med en 9. plass i fylket i fjor, kan romerikskommunen vise til en god utvikling det siste året, og kommunen lander på en sammenlagt 23. plass i landet. Lillestrøm svarte på innsynskravet i løpet av én virkedag, og kommunen satser hardt på fulltekstpubliserte dokumenter på sin postliste. Til tross for et solid resultat, har Lillestrøm gode muligheter til ytterligere å forbedre sin åpenhet. Kommunen publiserer ikke interne dokumenter på sin postliste, og tekstmeldinger blir ikke journalført.

Som i fjor ligger også Rælingen høyt opp, og Fredrikstad har klatret fra den 15. beste i fylket til en sterk delt 3. plass med Rælingen. Lørenskog har det siste året klatret fra 22. plass i fylket til en solid 5. plass. Kommunen svarte på innsynskravet i løpet av én virkedag, interne dokumenter blir publisert på postlista, og det gjør også tekstmeldinger.

Den største skuffelsen i Viken er Bærum kommune. I fjor var Bærum best i klassen i viken, og landet på en solid 15. plass på landsbasis. I år er Bærum en av fire kommuner i Viken som ikke har besvart undersøkelsen. Totalt ender Bærum med dette på 262. plass på landsbasis. Dette er et fall kommunen ikke bør være fornøyd med.

Den neste skuffelsen i Viken er at øykommunen Hvaler ikke har lært av fjorårets svake resultat med - 1 poeng. Heller ikke i år har Hvaler svart på undersøkelsen, og i tillegg publiserer kommunen fortsatt bare postlister i PDF-format, noe som svekker tilgjengeligheten på kommunens dokumenter på en vesentlig måte. Når kommunen i tillegg bruker 6-7 dager på å besvare vårt innsynskrav, blir kommunen stående igjen med -2 poeng i år. Totalinntrykket Hvaler etterlater er ikke overbevisende, og kommunen ender opp som landets svakeste i undersøkelsen.

I Viken har 16 av 51 kommuner postlister der de fleste dokumentene er klikkbare i

fulltekst. Det gir et gjennomsnitt på 31,3 prosent. Dette er en god del svakere enn landsgjennomsnittet på 40 prosent, og det er svakere enn i fjorårets resultat på 37 prosent. At kommuner i Viken har gått vekk fra fulltekstpublisering mener vi er et tilbakeskritt for åpenheten, og i strid med utviklingen i andre fylker.

Totalt svarer 21 av 51 kommuner i Viken at deres postliste blir avpublisert innen tre måneder, noe som utgjør 41 prosent. Også her er Viken-kommunene langt svakere enn langsgjennomsnittet på 22 prosent.

5.2 Oslo

5.2.1 Oslo: Suveren plan-og bygg-løsning

Oslo er beste fylke og på 16. plass blant kommunene.

Med 18 av 20 poeng klokker Oslo inn på 16. plass på kommunerangeringen i år. Et meget solid resultat. Og blant fylkene, Oslo er som kjent både fylke og kommune, kommer hovedstaden best ut.

Oslo fortjener skryt for mye. Vi vil særlig trekke fram løsningene de har for innsyn i byggesaksdokumenter. Plan og bygningsetaten har fabelaktige søkemuligheter, fulltekstpublisering og praktiske kartfunksjoner, blant annet.

Det er også positivt at Oslo, og bydelene og de ulike etatene, bruker einnsyn. Det gjør det mulig å for eksempel søke på tvers av bydelene, eller isolere søkene til hver enkelt bydel.

Det eneste vi egentlig har å utsette på Oslo i denne sammenheng, er at andelen fulltekstdokumenter i einnsyn-postlistene, i hvert fall de vi har undersøkt, er noe lavere enn ønskelig. Her kan det være forskjeller mellom de ulike postlistene og etatene (plan og bygg har f.eks. tilnærmet maksimal fulltekstpublisering), men vi har ikke undersøkt dette i detalj.

I år svarte Oslo også kjapt på vårt innsynskrav, i motsetning til i fjor.

Det er uansett en god infrastruktur på plass i Oslo for den som vil søke innsyn eller sette seg inn i sakene byen og bydelen håndterer.

5.3 Innlandet

#	Kommune	Poeng
1	Dovre	19,0
2	Ringsaker	18,5
2	Sør-Aurdal	18,5
4	Vågå	17,5
4	Vestre Slidre	17,5
6	Gjøvik	16,5
6	Øystre Slidre	16,5
6	Eidskog	16,5
9	Ringebu	16,0
10	Vang	15,5
11	Lom	14,5
11	Sør-Fron	14,5
13	Åmot	14,0
13	Åsnes	14,0
15	Øyer	13,5
15	Sel	13,5
17	Gausdal	12,5
17	Rendalen	12,5
17	Grue	12,5
20	Nordre Land	12,0
20	Lesja	12,0
22	Lillehammer	11,5
22	Nord-Odal	11,5
22	Folldal	11,5
22	Tolga	11,5
22	Nord-Aurdal	11,5
27	Nord-Fron	11,0
28	Os	10,5
28	Våler	10,5
30	Stor-Elvdal	10,0
30	Østre Toten	10,0
32	Etnedal	9,5
33	Kongsvinger	9,0
33	Tynset	9,0
35	Engerdal	8,5
35	Sør-Odal	8,5
35	Vestre Toten	8,5
35	Løten	8,5
39	Gran	7,5
39	Stange	7,5
39	Trysil	7,5
42	Søndre Land	7,0
42	Skjåk	7,0
44	Alvdal	4,5
45	Elverum	3,5
45	Hamar	3,5

Tabell 5: Poengoversikt, kommunene i Innlandet. Alle kommunene i Innlandet har svart på undersøkelsen.

5.3.1 Innlandet: Dovre faller ikke

Innlandet ligger på snittet, men en av de største kommunene skuffer.

- 😊 24 av 46 kommuner publiserer de fleste inn- og utgående dokumenter i fulltekst
- 😊 39 av 46 kommuner har postliste med avanserte søkemuligheter
- 😊 39 av 46 kommuner innvilget helt kravet om innsyn i revisjonsrapport
- 😞 10 av 46 innsynskrav ble behandlet tregere enn lovkravet på tre dager
- 😞 15 av 46 kommuner har postlistene tilgjengelig i bare tre måneder
- 😊 44 av 46 kommuner har kontaktinformasjon til kommunens politikere på nettsidene
- 😊 27 av 46 kommuner journalfører interne dokumenter
- 😊 45 av 46 kommuner publiserer politiske dokumenter på kommunens nettsider

***Figur 3:** Innlandet i et nøtteskall. Smilefjesene er et uhøytidelig uttrykk for de vurderingene POU og Kommunal rapport har gjort av hva vi mener er dårlig (surmunn), tvilsomt (strek-munn) eller bra (smile-munn).*

Innlandet plasserer seg i år som i fjor på sjetteplass blant fylkene. I gjennomsnitt er innlandskommunene derfor nettopp på gjennomsnittet. Det gjenspeiles av at 23 av 46 kommuner er over landsgjennomsnittet på 11 poeng.

Men det er noen solide lyspunkter. Som fylkesvinner Dovre, som også havner på en tredjeplass nasjonalt.

Dovre får i år 19 av 20 poeng, og er en mønsterkommune etter kriteriene vi måler etter. Det eneste som mangler på en topplassering er at de kun har epostadressene til kommunenes politikere publisert på nettsiden (for å få full pott måtte de også ha publisert telefonnummere). Ellers er alt på stell - veldig bra! Og tredjeplassen er ikke tilfeldig, de hadde samme plassering nasjonalt i fjor. Look to Dovre, innlandskommuner!

Ringsaker og Sør-Aurdal gjør det også kanonbra, med 18,5 av 20 poeng. Det er kun småjusteringer som skal til for å sikre en absolutt topposisjon til neste gang. Mindre bra er det at et av fylkets største kommuner, Hamar, havner nederst.

Hvorfor havnet Hamar der? For det første besvarte den gamle hedmarks-hovedstaden vårt innsynskrav over åtte virkedager etter at det ble sendt. Det gir to minuspoeng. Hamar har heller ikke fulltekstdokumenter i postlista. I tillegg har de kortest mulig levetid for postlista på nett (0-3 måneder). Tekstmeldinger publiseres ikke i postlista, og de kommunale foretakene har - ifølge det kommunen selv har rapportert - verken egne postlister eller integrert i kommunens postliste. Det må gjøres en jobb på feil side ta Mjøsa for å besørge en infrastruktur som sikrer gode muligheter for åpenhet og innsyn. Et tips fra vår side kan være å se til nabokommunen Ringsakers løsninger.

24 av 46 innlandskommuner har fått full pott på fulltekstpublisering. Det er tre færre enn i fjor. Det er synd at denne andelen går ned, men totalandelen er fortsatt høy tall sammenliknet med andre fylker, og helt der oppe med den reelle fylkesvinneren Møre og Romsdal.

Kvaliteten på postlistene er generelt også god, 39 av 46 har avanserte søkemuligheter, en økning på to fra i fjor. Utover det er det små endringer fra i fjor.

Ellers må det bemerkes: Samtlige kommuner i Innlandet besvarte vår undersøkelse i år - det setter vi stor pris på.

5.4 Vestfold og Telemark

#	Kommune	Poeng
1	Sandefjord	19,0
2	Holmestrand	18,0
3	Færder	17,0
4	Tønsberg	16,5
4	Porsgrunn	16,5
4	Nome	16,5
7	Midt-Telemark	16,0
8	Vinje	15,5
9	Notodden	14,5
10	Drangedal	13,5
11	Nissedal	12,5
12	Skien	12,0
13	Siljan	11,5
14	Horten	9,5
15	Larvik	8,5
15	Fyresdal	8,5
17	Bamble	8,0
18	Tokke	7,5
19	Kviteseid	7,0
20	Kragerø	5,5
21	Tinn	5,0
22	Hjartdal	4,5
22	Seljord	4,5

Tabell 6: Poengoversikt, kommunene i Vestfold og Telemark. Alle kommunene i Vestfold og Telemark har svart på undersøkelsen.

5.4.1 Vestfold og Telemark: Alle deltar, og Sandefjord topper

Har jevne resultater, men bunnivået bør løftes.

- ☹ 8 av 23 kommuner publiserer de fleste inn- og utgående dokumenter i fulltekst
- 😊 20 av 23 kommuner har postliste med avanserte søkemuligheter
- ☹ 20 av 23 kommuner innvilget helt kravet om innsyn i revisjonsrapport
- ☹ 3 av 23 innsynskrav ble behandlet tregere enn lovkravet på tre dager
- ☹ 6 av 23 kommuner har postlistene tilgjengelig i bare tre måneder
- 😊 22 av 23 kommuner har kontaktinformasjon til kommunens politikere på nettsidene
- ☹ 12 av 23 kommuner journalfører interne dokumenter
- 😊 23 av 23 kommuner publiserer politiske dokumenter på kommunens nettsider

Figur 4: Vestfold og Telemark i et nøtteskall. Smilefjesene er et uhøytidelig uttrykk for de vurderingene POU og Kommunal rapport har gjort av hva vi mener er dårlig (surmunn), tvilsomt (strek grunn) eller bra (smile grunn).

Vestfold og Telemark plasserer seg også i år på en 5. plass i fylkesrangeringen (hvis en ser bort fra Oslo), med en gjennomsnittlig score på 11,6 poeng.

Best i fylket er i år Sandefjord med 19 poeng, noe som gir en 3. plass på landsbasis. Kommunen var på 2. plass i fylket i fjor, bak Porsgrunn, men sistnevnte har i år falt ned til en 4. plass i fylket. Sandefjord scorer jevnt godt på undersøkelsen. Kommunen svarte raskt på innsynskravet og har gode postlister, men det er fortsatt mange dokumenter som ikke er fulltekstpublisert.

En positiv overraskelse i Vestfold og Telemark er klatringen Tønsberg har gjort fra 14. plassen i fjor, til 4. plassen i år. Midt-Telemark har også en fin utvikling med 17. plass i fjor, til 7. plass i år.

I fjor svarte alle 22 kommunene i Vestfold og Telemark på vår undersøkelse, og i år har også fylket en meget gledelig deltakelse. Da svarfristen hadde gått ut, og kommunenes frist for kontradiksjon hadde utløpt var det kun Kragerø kommune som manglet.

Skuffelsen i Vestfold og Telemark er Seljord. I fjor inntok kommunen junboplassen i kommunen med 4,5 poeng, og i år sanker kommunen nøyaktig den samme poengsummen. Det til tross for at kommunen har svart på samtlige spørsmål. Kommunen besvarte innsynskravet etter 8 virkedager, noe som gir minuspoeng. Kommunen har ikke fulltekstdokumenter på sin postliste, og postlisten har en levetid på bare 3 måneder. I tillegg er postlister for kommunale foretak (KF) ikke publisert på nett.

I Vestfold og Telemark har 8 av 23 kommuner postlister der de fleste dokumentene er klikkbare i fulltekst. En uttelling på 35 prosent er noe svakere enn landsgjennomsnittet på 40 prosent.

Totalt svarer 6 av 23 kommuner i Vestfold og Telemark at deres postliste blir avpublisert innen tre måneder, noe som utgjør 26 prosent. Det er litt svakere enn langsgjennomsnittet på 22 prosent.

Etter denne undersøkelsen ble publisert ble vi gjort oppmerksomme på en feil i spørsmål om fulltekstpublisering. Det står at kommunen ikke har fulltekstdokumenter på nett, men Larvik publiserer enkelte dokumenter i fulltekst, så det korrekte svaret der er "delvis". Dette gjorde at den gikk glipp av ett poeng, og skulle egentlig hatt 9,5 poeng totalt. Det betyr også at

i fylket Vestfold og Telemark er det 9 av 23 kommuner som har klikkbare fulltekstdokumenter i postjournalen.

5.5 Agder

#	Kommune	Poeng
1	Lillesand	17,0
2	Grimstad	16,0
3	Farsund	15,5
3	Vegårshei	15,5
5	Bykle	14,0
6	Kvinesdal	13,5
6	Kristiansand	13,5
6	Vennesla	13,5
6	Froland	13,5
10	Bygland	13,0
11	Iveland	12,5
11	Lyngdal	12,5
11	Birkenes	12,5
14	Åseral	12,0
15	Evje og Hornnes	11,0
16	Gjerstad	10,5
16	Arendal	10,5
18	Risør	10,0
18	Tvedestrand	10,0
18	Lindesnes	10,0
21	Sirdal	9,0
22	Valle	8,0
23	Åmli	6,0
24	Flekkefjord	5,0
25	Hægebostad	2,0

Tabell 7: Poengoversikt, kommunene i Agder. I Agder har Flekkefjord, Åmli, Hægebostad ikke svart på undersøkelsen.

5.5.1 Agder: Manglende svar trekker ned snittet

Agder-kommunene har beveget seg nedover i rangeringen.

- ☹ 6 av 25 kommuner publiserer de fleste inn- og utgående dokumenter i fulltekst
- 😊 24 av 25 kommuner har postliste med avanserte søkemuligheter
- 😊 24 av 25 kommuner innvilget helt kravet om innsyn i revisjonsrapport
- ☹ 8 av 25 innsynskrav ble behandlet tregere enn lovkravet på tre dager
- ☹ 4 av 25 kommuner har postlistene tilgjengelig i bare tre måneder
- 😊 22 av 25 kommuner har kontaktinformasjon til kommunens politikere på nettsidene
- ☹ 15 av 25 kommuner journalfører interne dokumenter
- ☹ 22 av 25 kommuner publiserer politiske dokumenter på kommunens nettsider

Figur 5: Agder i et nøtteskall. Smilefjesene er et uhøytidelig uttrykk for de vurderingene POU og Kommunal rapport har gjort av hva vi mener er dårlig (surmunn), tvilsomt (strek-munn) eller bra (smile-munn).

I fjor var Agder blant de to beste aller beste fylkene i landet. Fylket hadde også en av de vinnerkommunene nasjonalt, med Grimstad kommune som havnet på en delt førsteplass sammen med Modalen i Vestland. Agder var også et av de fylkene som hadde forbedret seg kraftig sammenliknet med undersøkelsen i 2018.

Dessverre fortsetter ikke denne gode trenden i år. Med snittpoeng på 11,5 havner Agder på en sjuendeplass totalt. Ser en på medianen er resultatet noe bedre: 12,5 og en femteplass.

Til tross for en dårligere plassering sammenlagt, er det fremdeles mange kommuner som gjør mye bra i Agder. Som at hele 24 av 25 kommuner innvilget innsyn. Grimstad kommune gjør det fremdeles sterkt, med 16 poeng og en andreplass i Agder. Ekstra gøy er det å se at Grimstad har tatt tak i de to punktene vi trakk fram som svakheter i fjor: Kommunen publiserer nå fulltekstdokumenter i postjournalen og gjør politiske saksdokumenter tilgjengelig på kommunens nettsider. Med andre ord har kommunen vist at fjorårets beskrivelse som "mønsterkommune", var fortjent.

En kommune som med også kan beskrives som mønsterkommune i denne sammenheng er fylkesvinner Lillesand. Kommunen besvarte ikke undersøkelsen før etter aller siste purring, men når det først gjorde det føk den helt til topps i fylket, med 17 poeng. Kommunen har det viktigste på plass!

Farsund og Vegårshei ligger rett bak teten med 15,5 poeng. Hele 14 av 25 kommuner har 12 poeng eller mer.

Gjennomgående i Agder-kommunene som gjør det bra er gode postlister med avanserte søkemulighetene, og god kontaktinformasjon til politikere på nettsidene.

To forhold som påvirker at Agder har kommet dårligere ut denne gangen er sen respons på innsynskrav og at relativt få kommuner publiserer fulltekstdokumenter i postjournalen. 8 av 25 kommuner brukte mer enn tre dager på å behandle innsynskrav. Bare seks kommuner publiserer "de fleste" inn- og utgående dokumenter i postjournalen.

Vi har også merket oss at totalt sju kommuner i Agder har en forhåndsbestemt levetid for postlister på 6-11 måneder eller mindre. Av disse fjerner fire kommuner postlisten etter 0-3 måneder. Dette gjelder kommunene Evje og Hornnes, Gjerstad, Kvinesdal og Lindesnes. Sammenliknet med i fjor er har antall kommuner som fjerner postlister etter 0-3 måneder

økt fra tre til fire. I motsetning til hva som er status nasjonalt, har vi altså hatt en økning i Agder på dette området. Se mer om vår vurdering av for rask fjerning av postjournaler i pkt. 4.5.

Det er spesielt tre kommuner som trekker snittet ned - Åmli, Flekkefjord og Hægebostad har fått 6 poeng eller færre på undersøkelsen. Av disse ligger Hægebostad nederst med sine to poeng. Hovedårsaken til den lave poengsummen er at kommunen ikke har besvart undersøkelsen. Disse kommunene ville derfor trolig ha oppnådd bedre resultater hvis de bare hadde svart. Når det er sagt må det nevnes at alle tre har besvart innsynskravet, og her fikk Åmli full score med svar etter en dag. Dessuten har både Åmli og Flekkefjord gode postjournaler, Flekkefjord eksemplarisk ved at den publiserer fulltekstdokumenter. Så både Åmli og Flekkefjord er kommuner som har potensiale til å krype høyt opp på lista neste år.

Kvinesdal kommune som kom på en tredjeplass nasjonalt i fjor, har rykket ned på en sjetteplass i fylket, og en langt dårligere plassering nasjonalt. Kvinesdal brukte lenger tid i år på å besvare innsynskrav sammenliknet med i 2021. I tillegg har den redusert levetiden for postjournaler betraktelig - fra 12-23 i 2021 til 0-3 måneder i dag. Kommunen skriver at tidsbegrensningen er innført ”etter anbefaling i forhold til personvern”.

Vi er uenige i at hensynet til personvern krever dette. Tvert i mot innebærer en tidsbegrensning på 0-3 måneder et unødvendig og uforholdsmessige hinder i samfunnets tilgang til informasjon. Vi oppfordrer Kvinesdal til å se til andre kommuner både i fylket og i resten av landet, og endre praksis. Vi minner også om det vi har påpekt tidligere, at det ikke er opp til private leverandører av systemer for postjournalen å definere hvor lenge postjournalen skal være tilgjengelig. Kommunen har selv et ansvar for å sikre at postjournalene ivaretar den funksjonen den skal ha i samfunnet, og da er enkel tilgang til dokumenter tilbake i tid helt avgjørende. Se mer om dette i punkt 4.5.

Kvinesdal fortjener samtidig ros for at den, i motsetning til i 2021, opplyser at flere kommunale foretak publiserer postlister på nett. Vi håper dette er starten på en god utvikling der alle kommunale foretak har postlister på nett, gjerne via kommunens postliste eller som en egen postliste.

5.6 Rogaland

#	Kommune	Poeng
1	Tysvær	17,5
2	Sandnes	17,0
3	Randaberg	16,5
3	Suldal	16,5
5	Karmøy	16,0
6	Klepp	15,5
6	Time	15,5
8	Stavanger	15,0
9	Lund	14,5
10	Gjesdal	14,0
11	Bjerkreim	13,5
12	Hjelmeland	13,0
13	Sauda	12,5
14	Vindafjord	11,5
14	Kvitsøy	11,5
14	Hå	11,5
17	Haugesund	10,5
17	Utsira	10,5
17	Eigersund	10,5
20	Bokn	7,0
20	Sokndal	7,0
22	Strand	3,0
23	Sola	2,0

Tabell 8: Poengoversikt, kommunene i Rogaland. Alle kommunene i Rogaland har svart på undersøkelsen.

5.6.1 Rogaland:

Rogaland blir rangert på 3. plass av fylkene i Åpenhetsbarometeret.

- ☹ 6 av 23 kommuner publiserer de fleste inn- og utgående dokumenter i fulltekst
- 😊 19 av 23 kommuner har postliste med avanserte søkemuligheter
- 😊 18 av 23 kommuner innvilget helt kravet om innsyn i revisjonsrapport
- ☹ 3 av 23 innsynskrav ble behandlet tregere enn lovkravet på tre dager
- 😊 2 av 23 kommuner har postlistene tilgjengelig i bare tre måneder
- 😊 22 av 23 kommuner har kontaktinformasjon til kommunens politikere på nettsidene
- ☹ 8 av 23 kommuner journalfører interne dokumenter
- 😊 23 av 23 kommuner publiserer politiske dokumenter på kommunens nettsider

Figur 6: Rogaland i et nøtteskall. Smilefjesene er et uhøytidelig uttrykk for de vurderingene POU og Kommunal rapport har gjort av hva vi mener er dårlig (surmunn), tvilsomt (strekmann) eller bra (smilemann).

Tysvær er beste kommune i Rogaland. Med 17,5 poeng lander Tysvær på en samlet 23. plass på landsoversikten. Tysvær svarte på innsynskravet i løpet av én virkedag, kommunen legger ut de fleste fulltekst-dokumenter og de beholder historikken i postjournalene. Sandnes, Randaberg og Sauda er de neste i toppen.

Sola, Strand og Sokndal havnet nederst på lista i Rogaland. Sammenliknet med i fjor er det verdt å merke seg Lund kommune som var blant de svakeste i fylket i fjor i år ligger på en niende plass. De to andre kommunene som lå nederst i fjor, Kvitsøy og Utsira, har også klatret oppover til henholdsvis 14. og 17. plass. Det er positivt!

Stavanger kommune opplyser i en tilleggs kommentar at de vil gå over til den nasjonale løsningen einnsyn. Dette synes vi er bra, og det gjør at vi kan forvente at disse når enda høyere opp i kåringsen enn åttende plass, der de ligger i år. Kanskje gjør dette også at flere kommuner i Rogaland følger etter og kobler seg på einnsyn.

14 kommuner ga innsyn i løpet av en virkedag. Det er en kraftig forbedring fra i fjor. Fem kommuner, Eigersund, Hjelmeland, Sola, Sauda og Strand, lot være å besvare innsynskravet, mens kommunene Hå og Sokndal brukte åtte virkedager eller mer på å svare.

I 19 av fylkets 23 kommuner har postlista avanserte søkemuligheter. Det kan søkes både i angitte tidsperioder, fritekst og andre søkemuligheter. Dette er funksjoner som øker innsynsmulighetene betraktelig. I kommunene Bjerkrem, Bokn, Utsira og Sokndal har man ikke de samme mulighetene til søk.

11 av 23 kommuner i Rogaland publiserer delvis eller de fleste/alle fulltekstdokumenter i postlistene, ca det samme som landsgjennomsnittet.

De aller fleste kommunene i Rogaland har svart at de offentliggjør både epostadresse og telefonnummer til kommunens politikere, et fåtall har bare e-post. Dette er bedre enn landssnittet, og det reduserer avstanden mellom innbyggere og folkevalgte.

I år som i fjor legger samtlige kommuner i Rogaland ut politiske saksdokumenter i fulltekst på egne nettsider. Også her er Rogaland bedre enn landsgjennomsnittet.

Kun fem prosent av kommunene har ingen retningslinjer for avpublisering, det burde vært mer. 68 prosent av kommunene i Rogaland svarer at de avpubliserer postlistene etter maksimalt 23 måneder. En avpublisering av postlistene, særlig etter kort tid, reduserer

muligheten for å følge saker over tid.

Under halvparten av kommunene i Rogaland journalfører interne dokumenter, og flere journalfører bare delvis. Det er synd. Selv om det ikke er plikt etter loven å journalføre interne dokumenter, inneholder slike dokumenter ofte bakgrunn og drøftelser som kan være relevant og interessant for alle som ønsker å vite mer om en sak, både journalister og andre. Når disse ikke journalføres får færre med seg at de finnes, og færre søker innsyn. Da risikerer vi at folk går glipp av viktig informasjon, og det kan svekke både forståelsen av komplekse saker og ønsket om å delta i pågående samfunnsdebatter. Vi håper flere kommuner i vest ser verdien av å informere om at det finnes bakenforeliggende dokumenter som folk kan ha nytte av å se nærmere på, og starter med journalføring av interne dokumenter.

Sammenliknet med i fjor er det flere kommuner som oppgir at de journalfører tekstmeldinger. Det er viktig at alle kommuner har rutiner for det: Hvis det pågår kommunikasjon på tekstmelding som er arkivverdig etter loven, så skal de journalføres. Alle bør derfor ha et system som kan journalføre slike dokumenter.

5.7 Vestland

#	Kommune	Poeng
1	Stord	18,5
1	Modalen	18,5
1	Stad	18,5
4	Fjaler	18,0
5	Gulen	17,5
6	Fitjar	16,5
6	Sunnfjord	16,5
6	Samnanger	16,5
9	Askvoll	16,0
9	Fedje	16,0
11	Stryn	15,5
11	Gloppen	15,5
13	Luster	15,0
13	Vaksdal	15,0
15	Bjørnafjorden	14,0
15	Alver	14,0
15	Lærdal	14,0
18	Høyanger	13,5
18	Bømlo	13,5
18	Sogndal	13,5
18	Austevoll	13,5
18	Masfjorden	13,5
23	Hyllestad	13,0
24	Askøy	12,5
24	Bergen	12,5
24	Austrheim	12,5
27	Øygarden	11,5
27	Bremanger	11,5
27	Solund	11,5
30	Osterøy	11,0
31	Kinn	10,5
31	Vik	10,5
33	Kvinnherad	9,5
34	Aurland	8,5
35	Tysnes	8,0
36	Kvam	7,5
36	Sveio	7,5
38	Voss	7,0
38	Ullensvang	7,0
40	Etne	6,0
41	Årdal	5,5
41	Ulvik	5,5
43	Eidfjord	2,0

Tabell 9: Poengoversikt, kommunene i Vestland. Alle kommunene i Vestland har svart på undersøkelsen.

5.7.1 Vestland: Modalen topper fortsatt

Har mistet topposisjonen nasjonalt, men kommunene i toppen er gode.

- ☹ 27 av 43 kommuner publiserer de fleste inn- og utgående dokumenter i fulltekst
- ☹ 33 av 43 kommuner har postliste med avanserte søkemuligheter
- ☹ 36 av 43 kommuner innvilget helt kravet om innsyn i revisjonsrapport
- ☹ 10 av 43 innsynskrav ble behandlet tregere enn lovkravet på tre dager
- ☹ 5 av 43 kommuner har postlistene tilgjengelig i bare tre måneder
- 😊 42 av 43 kommuner har kontaktinformasjon til kommunens politikere på nettsidene
- ☹ 24 av 43 kommuner journalfører interne dokumenter
- 😊 43 av 43 kommuner publiserer politiske dokumenter på kommunens nettsider

Figur 7: Vestland i et nøtteskall. Smilefjesene er et uhøytidelig uttrykk for de vurderingene POU og Kommunal rapport har gjort av hva vi mener er dårlig (surmunn), tvilsomt (strek-munn) eller bra (smile-munn).

I fjor ble Vestland rangert som det 8. beste fylket, men i år er det pallplass (hvis vi ser bort fra Oslo). Vestlandskommunene scorer i gjennomsnitt 12,4 poeng, og som i fjor er mikrokommunen Modalen å finne helt i toppen, med 18,5 poeng. Den samme poengsummen har imidlertid både Stad og Stord, så det er jevnt i toppen på Vestlandet. I år holder ikke 18,5 poeng til mer enn en solid 9. plass på landsbasis. Kommunene i toppen leverer ganske likt, og her er det mye positivt. Også kommunene i toppen har forbedringsmuligheter. For eksempel er levetiden på postlistene i Modalen på mellom 12 og 23 måneder, og i Stad er det ikke avanserte søkemuligheter på postlisten.

Et lysglimt kan det vel også regnes at Bergen klatrer fra 33. plass i fylket i fjor til 24. plass i år. Men alt i alt mye å forbedre i "Vestlandets hovedstad".

Av 43 kommuner i Vestland har samtlige svart på vår undersøkelse, noe som er sterkt. Etter kontradiksjonsfristen hadde gått ut, var det kun Bergen som sto med ett ubesvart spørsmål. Det er solid levert fra vest.

Skuffende er det at en kommune som Eidfjord synker fra 20. plass i fylket i fjor, til jumboplassen i fylket med 2 fattige poeng i år. Kommunen har ikke besvart vårt innsynskrav, og deretter har kommunen kun enkel søkefunksjon på sin postliste. Når kommunen i tillegg kun har en levetid på sin postliste på mellom 0 og 3 måneder, så blir det ikke mange poengene å hente.

Men Eidfjord er ikke alene om svake resultater i Vestland. Kommunene Årdal, Etne og Ulvik har også en jobb å gjøre.

I Vestland har 26 av 43 kommuner postlister der de fleste dokumentene er klikkbare i fulltekst. Med over 60 prosent uttelling er dette betydelig bedre enn landsgjennomsnittet på 40 prosent.

Totalt svarer bare 5 av 43 kommuner i Troms og Finnmark at deres postliste blir avpublisert innen tre måneder, noe som tilsvarer 11,6 prosent. Dette er betydelig sterkere enn langsgjennomsnittet på 22 prosent.

5.8 Møre og Romsdal

#	Kommune	Poeng
1	Rauma	19,0
1	Volda	19,0
1	Ulstein	19,0
1	Averøy	19,0
5	Sunndal	18,0
5	Sande	18,0
5	Hareid	18,0
8	Tingvoll	17,5
9	Kristiansund	17,0
10	Ålesund	16,5
11	Surnadal	16,0
12	Aukra	15,5
12	Vanylven	15,5
12	Smøla	15,5
15	Gjemnes	14,5
16	Ørsta	13,5
16	Herøy	13,5
16	Hustadvika	13,5
19	Vestnes	13,0
19	Sula	13,0
19	Molde	13,0
22	Fjord	12,5
23	Stranda	10,5
24	Aure	10,0
25	Giske	9,5
26	Sykkylven	5,5

Tabell 10: Poengoversikt, kommunene i Møre og Romsdal. Alle kommunene i Møre og Romsdal har svart på undersøkelsen.

5.8.1 Møre og Romsdal: På topp i år igjen

Møre og Romsdal imponerer både i snitt, og med enkeltkommuner som ligger helt i teten nasjonalt.

- ☹ 14 av 26 kommuner publiserer de fleste inn- og utgående dokumenter i fulltekst
- 😊 25 av 26 kommuner har postliste med avanserte søkemuligheter
- ☹ 22 av 26 kommuner innvilget helt kravet om innsyn i revisjonsrapport
- ☹ 5 av 26 innsynskrav ble behandlet tregere enn lovkravet på tre dager
- ☹ 2 av 26 kommuner har postlistene tilgjengelig i bare tre måneder
- 😊 25 av 26 kommuner har kontaktinformasjon til kommunens politikere på nettsidene
- ☹ 17 av 26 kommuner journalfører interne dokumenter
- 😊 26 av 26 kommuner publiserer politiske dokumenter på kommunens nettsider

***Figur 8:** Møre og Romsdal i et nøtteskall. Smilefjesene er et uhøytidelig uttrykk for de vurderingene POU og Kommunal rapport har gjort av hva vi mener er dårlig (surmunn), tvilsomt (strekmann) eller bra (smilemann).*

Møre og Romsdal kommer på andreplass blant fylkene, med bare Oslo foran seg - med et svært solid gjennomsnitt på 14,8 prosent av 20 totalt. Veldig, veldig bra. Med tanke på at Oslo er alene i sitt fylke og dermed ikke har noen naboer som kan dra ned snittet, er Møre og Romsdal vinneren blant de “vanlige” fylkene. Det var det også i fjor, da på en delt førsteplass med Agder.

Fylket er overrepresentert blant kommunene i toppsjiktet, samtidig som det generelle nivået er høyt: 22 av 26 kommuner ligger over landssnittet (11 poeng). Aller best gjør Rauma, Volda, Ulstein og Averøy det, med 19 av 20 poeng. De er med det på delt førsteplass i fylket, og delt tredjeplass nasjonalt. Alle fire besvarte våre innsynskrav kjapt, og de har postlister med gode søkemuligheter. Her er det meste på plass av det vi måler, og de som vil søke informasjon eller be om innsyn hos kommunene har svært gode arbeidsvilkår.

Ulstein og Volda gjorde det skarpt også i fjor, mens Rauma og Averøya har hevet seg siden sist. Den gang havnet de under midten i fylket (men altså i sterk konkurranse med mange gode kommuner).

Hva manglet de fire fylkesvinnerne for å få full pott?

Averøy: At protokollen fra politiske møter legges ut på nett mer enn 2 dager etter møtet, ifølge kommunenes eget svar.

Rauma: At de oppgir å ikke journalfører interne dokumenter i den offentlige journalen.

Ulstein: At de fulltekstpubliserer for få dokumenter til å få full pott (i perioden vi undersøkte var ca 60 prosent av de offentlige dokumentene i journalen publisert i fulltekst - en andel som er over snittet, men ikke nok til å få “de fleste”).

Volda: Det eneste som mangler på en topplassering er at de har oppgitt at de bare har epostadressene til kommunenes politikere publisert på nettsiden (for å få full pott måtte de også ha publisert telefonnummere).

Utover det er det full pott - og kommunene fortjener skryt og anerkjennelse for dette. Rett bak de fire vinnerne kommer Sunndal, Sande og Hareid med 18 poeng, som med det også er på 16. plass nasjonalt, meget solide plasseringer.

Nederst er Sykkylven med 5,5 poeng. Årsaken til det er blant annet at de ikke besvarte

vårt innsynskrav, og at de har kortest mulig levetid for postlista på nett (0-3 måneder). Sykkylven gjorde det langt bedre i fjor, og det er særlig det manglende innsynssvaret som trekker ned årets sum. De har nemlig blant annet en postliste med gode søkemuligheter, hvor det publiseres en god del fulltekstdokumenter i postlista. I Møre og Romsdal har altså til og med kommunen som havner nederst på rangeringen noe av det viktigste vi måler på plass.

Møre og Romsdal utmerker seg ellers med stor grad av fulltekstpublisering generelt, med en langt høyere andel enn til og med Rogaland (som er på tredje plass blant fylkene totalt). Det er ellers få endringer fra i fjor til i år.

Møre og Romsdal-kommunene utmerker seg også med kjappe svar på vårt innsynskrav, og lang levetid på oppføringene i postlistene.

5.9 Trøndelag

#	Kommune	Poeng
1	Ørland	20,0
1	Rindal	20,0
3	Orkland	18,5
4	Indre Fosen	17,0
5	Grong	16,5
6	Osen	15,5
6	Leka	15,5
8	Skaun	14,5
8	Lierne	14,5
10	Namsos	14,0
11	Oppdal	13,0
12	Nærøysund	12,5
12	Namsskogan	12,5
12	Overhalla	12,5
15	Verdal	12,0
15	Åfjord	12,0
15	Røros	12,0
18	Melhus	11,5
18	Heim	11,5
20	Snåsa	11,0
21	Malvik	10,5
21	Holtålen	10,5
21	Trondheim	10,5
24	Stjørdal	10,0
24	Steinkjer	10,0
24	Røyrvik	10,0
27	Tydal	9,5
27	Rennebu	9,5
29	Inderøy	8,0
30	Meråker	7,5
31	Høylandet	7,0
32	Frosta	6,5
33	Midtre Gauldal	6,0
34	Hitra	5,0
35	Levanger	4,5
36	Flatanger	3,5
37	Selbu	3,0
38	Frøya	2,0

Tabell 11: Poengoversikt, kommunene i Trøndelag. Alle kommunene i Trøndelag har svart på undersøkelsen.

5.9.1 Trøndelag: To trøndere er best i landet

Årets vinnerkommuner er begge å finne i Trøndelag. Fylket varierer fra meget sterkt til svakt.

- ☹ 14 av 38 kommuner publiserer de fleste inn- og utgående dokumenter i fulltekst
- 😊 34 av 38 kommuner har postliste med avanserte søkemuligheter
- ☹ 33 av 38 kommuner innvilget helt kravet om innsyn i revisjonsrapport
- ☹ 9 av 38 innsynskrav ble behandlet tregere enn lovkravet på tre dager
- ☹ 14 av 38 kommuner har postlistene tilgjengelig i bare tre måneder
- 😊 37 av 38 kommuner har kontaktinformasjon til kommunens politikere på nettsidene
- ☹ 18 av 38 kommuner journalfører interne dokumenter
- 😊 38 av 38 kommuner publiserer politiske dokumenter på kommunens nettsider

Figur 9: Trøndelag i et nøtteskall. Smilefjesene er et uhøytidelig uttrykk for de vurderingene POU og Kommunal rapport har gjort av hva vi mener er dårlig (surmunn), tvilsomt (strek-munn) eller bra (smile-munn).

I Trøndelag finner vi de to beste kommunene i landet, nemlig Ørland og Rindal. Med 20 poeng av 20 mulige viser Ørland og Rindal at de har kontroll på alt som måles i undersøkelsen. Begge kommunene har svart på innsynskravet i løpet av én virkedag, de har stort sett bare fulltekstdokumenter på postlista, begge journalfører tekstmeldinger, de har god kontaktinformasjon om de folkevalgte, og lang levetid for sine postlister. Her er det meste på stell, og kommunene kan glede seg over å være de to mest åpne kommunene i landet i vår undersøkelse.

I toppen finner vi også Orkland og Indre Fosen, der sistnevnte kommune klatrer fra 14. plass i fjor, til en sterk 4. plass på fylkesrangeringen i år med 17 poeng.

Gjennomsnittscoren for de 38 kommunene i Trøndelag er 11,1 poeng, noe som plasserer trønderne på 8. plass av landets 11 fylker.

Samtlige kommuner i Trøndelag har svart på undersøkelsen, og det er bare Namsskogan og Levanger som har levert ufullstendige svar etter at kontradiksjonsfristen gikk ut. Deltakelsen er med andre ord sterk i Trøndelag.

Blant de negative utviklingene i fylket registrerer vi at Frøya faller fra 25. plass i fylket i fjor, til en jumboplass i år. I årets undersøkelse klører Frøya kun til seg 2 poeng. Ved å bruke 8 dager på å ekspedere et innsynskrav kommer kommunen skeivt ut, og bedre blir det ikke ved at Frøya bare har postliste på PDF. Dette gir ingen søkefunksjoner, og det gir heller ikke mulighet for fulltekstdokumenter. Trøsten må være at det er enkle grep som skal til for at kommunen klatrer i neste undersøkelse.

I Trøndelag har 14 av 38 kommuner postlister der de fleste dokumentene er klikkbare i fulltekst. Dette er litt lavere enn landsgjennomsnittet på 40 prosent.

Totalt svarer 14 av 38 kommuner i Trøndelag at deres postliste blir avpublisert innen tre måneder, noe som er langt svakere enn langsgjennomsnittet på 22 prosent.

5.10 Nordland

#	Kommune	Poeng
1	Sømna	17,0
2	Brønnøy	16,0
3	Vefsn	15,5
3	Meløy	15,5
5	Vågan	15,0
6	Flakstad	14,5
6	Gildeskål	14,5
8	Fauske	14,0
8	Vevelstad	14,0
8	Bindal	14,0
11	Narvik	13,0
11	Sortland	13,0
13	Hattfjelldal	12,5
13	Leirfjord	12,5
15	Lurøy	12,0
15	Grane	12,0
17	Hadsel	11,0
18	Alstahaug	10,5
18	Steigen	10,5
18	Træna	10,5
18	Værøy	10,5
22	Nesna	10,0
23	Dønna	9,5
23	Herøy	9,5
25	Lødingen	8,5
26	Røst	7,5
26	Hemnes	7,5
28	Hamarøy	6,5
28	Saltdal	6,5
30	Bodø	6,0
30	Vega	6,0
32	Moskenes	5,0
32	Rana	5,0
34	Bø (Nordl.)	4,0
34	Øksnes	4,0
36	Evenes	3,5
36	Andøy	3,5
38	Rødøy	3,0
39	Vestvågøy	2,0
40	Beiarn	1,5
41	Sørfold	1,0

Tabell 12: Poengoversikt, kommunene i Nordland. I Nordland har Sørfold, Vestvågøy, Øksnes, Moskenes ikke svart på undersøkelsen.

5.10.1 Nordland: Sterkt av Sømna

Nordland har klatret opp fra sisteplassen nasjonalt. Og det finnes lyspunkter blant nordlandskommunene, også blant de som har havnet nederst på lista.

- ☹️ 19 av 41 kommuner publiserer de fleste inn- og utgående dokumenter i fulltekst
- 😊 36 av 41 kommuner har postliste med avanserte søkemuligheter
- 😊 30 av 41 kommuner innvilget helt kravet om innsyn i revisjonsrapport
- ☹️ 6 av 41 innsynskrav ble behandlet tregere enn lovkravet på tre dager
- ☹️ 10 av 41 kommuner har postlistene tilgjengelig i bare tre måneder
- 😊 29 av 41 kommuner har kontaktinformasjon til kommunens politikere på nettsidene
- ☹️ 15 av 41 kommuner journalfører interne dokumenter
- 😊 36 av 41 kommuner publiserer politiske dokumenter på kommunens nettsider

***Figur 10:** Nordland i et nøtteskall. Smilefjesene er et uhøytidelig uttrykk for de vurderingene POU og Kommunal rapport har gjort av hva vi mener er dårlig (surmunn), tvilsomt (strek grunn) eller bra (smile grunn).*

Nordland kommer nest nederst på fylkesoversikten. Det er et hakk opp fra i fjor. 17 av 41 kommuner ligger over det nasjonale gjennomsnittet (11 poeng).

Fylkesvinner er Helgeland-kommunen Sømna med 17 poeng (av 20 totalt). Rett etter kommer Brønnøy, med 16.

Sømna besvarte vårt innsynskrav lynkjapt - i løpet av en virkedag. De har også en meget god postliste (som virker å være anskaffet i 2022) med gode søkefunksjoner og hvor andelen fulltekstdokumenter er høy. Dette er kjempebra, og alle som bor i - eller interesserer seg for - forhold i kommunen har gode muligheter til å få innsyn. Hadde de publisert interne dokumenter i postlista og journalført (og publisert) tekstmeldinger, samt lagt ut protokollen fra politiske møter 1-2 dager etter møtet, ville de fått full score. Vefsn (15,5), Meløy (15,5) og Vågan (15) fortjener også honnør.

Lenger ned på lista er det en kommune som lover bedring. Beiarn havnet nest nederst nasjonalt i fjor, og det er i skrivende stund fortsatt en av ytterst få kommuner som ikke publiserer en postliste på nett, men hvor du må bestille den og få tilsendt en PDF på epost. I år har de plusspoeng, beskjedne 1,5, men kommunedirektøren har meldt inn følgende: "De svar som gis her er basert på situasjonen akkurat nå. I oktober måned -22 ville svarene vært annerledes!" Vi gleder oss til å se resultatet!

En kommune som har gjort forbedringer som allerede er virksomme er Saltdal, som har innført et nytt system som tillater fulltekstpublisering - et av de viktigste grepene for å sikre gode innsynsmuligheter.

Fire kommuner - Moskenes, Sørfold, Vestvågøy og Øksnes, har ikke besvart undersøkelsen, og de har dermed gått glipp av muligheten til å få poeng. Narvik fanget det opp i siste liten og fikk lagt inn resultatene manuelt dagen før publisering av rapporten. Nordland er fylket med flest manglende svar, og dette drar ned fylkes totalplassering nasjonalt. Vestvågøy er den eneste kommunen i undersøkelsen som verken har besvart undersøkelsen eller vårt innsynskrav, og de havner med det nederst i fylket og tredje nederst nasjonalt. Men kommunen skal ha skryt for å ha en god postliste og stor grad av fulltekstdokumenter. Det samme gjelder Andøy, som også havnet relativt langt ned.

Det er også tett mellom de gode postlistene i Nordland nå generelt - 35 av 41 kommuner har nå dette. Dette er fire flere enn i fjor, veldig bra! Andelen med full pott på fulltekstpublisering har også gått opp, fra 13 til 17. En positiv utvikling som fortjener anerkjennelse!

5.11 Troms og Finnmark

#	Kommune	Poeng
1	Harstad	18,5
2	Tana	17,0
2	Bardu	17,0
4	Salangen	15,5
5	Porsanger	13,0
5	Målselv	13,0
7	Alta	12,0
8	Kåfjord	11,5
8	Sørreisa	11,5
10	Nordreisa	10,0
10	Tromsø	10,0
12	Sør-Varanger	9,0
13	Gratangen	8,5
13	Berlevåg	8,5
13	Kvænangen	8,5
16	Vardø	8,0
16	Hammerfest	8,0
16	Loppa	8,0
19	Balsfjord	7,5
19	Dyrøy	7,5
19	Lebesby	7,5
19	Karlsøy	7,5
19	Senja	7,5
24	Storfjord	6,5
25	Vadsø	6,0
26	Båtsfjord	5,5
26	Gamvik	5,5
28	Nordkapp	5,0
28	Nesseby	5,0
28	Lavangen	5,0
28	Lyngen	5,0
32	Måsøy	4,5
32	Kvæfjord	4,5
34	Karasjok	4,0
35	Kautokeino	3,5
36	Ibestad	2,0
37	Hasvik	1,5
37	Tjeldsund	1,5
39	Skjervøy	0,0

Tabell 13: Poengoversikt, kommunene i Troms og Finnmark. I Troms og Finnmark har Skjervøy, Nordkapp ikke svart på undersøkelsen.

5.11.1 Troms og Finnmark: Det svakeste fylket i landet

Flere kommuner har svart, men for mange er under gjennomsnittet.

- ☹ 13 av 39 kommuner publiserer de fleste inn- og utgående dokumenter i fulltekst
- ☹ 20 av 39 kommuner har postliste med avanserte søkemuligheter
- ☹ 27 av 39 kommuner innvilget helt kravet om innsyn i revisjonsrapport
- ☹ 13 av 39 innsynskrav ble behandlet tregere enn lovkravet på tre dager
- ☹ 10 av 39 kommuner har postlistene tilgjengelig i bare tre måneder
- ☹ 30 av 39 kommuner har kontaktinformasjon til kommunens politikere på nettsidene
- ☹ 15 av 39 kommuner journalfører interne dokumenter
- ☹ 35 av 39 kommuner publiserer politiske dokumenter på kommunens nettsider

Figur 11: Troms og Finnmark i et nøtteskall. Smilefjesene er et uhøytidelig uttrykk for de vurderingene POU og Kommunal rapport har gjort av hva vi mener er dårlig (surmunn), tvilsomt (strekunn) eller bra (smileunn).

Troms og Finnmark var i fjor på 10. plass av landets 11. fylker, men i år har vårt nordligste fylke falt ned til sisteplass, med en gjennomsnittlig poengsum på 7,9 for hver kommune. Det er et godt stykke bak landsgjennomsnittet på 11 poeng.

Det betyr ikke at det er bekmørkt i nord. Best i klassen i Troms og Finnmark finner vi, som i fjor, Harstad med 18,5 poeng. Dette kvalifiserer til en 9. plass på landsoversikten. Harstad har det meste på stell. Kommunen har svart på innsynskravet i løpet av én virkedag, de har gode postlister med avanserte søkemuligheter og de fleste dokumentene som legges ut er klikkbare fulltekstdokumenter. Kommunen journalfører interne dokumenter og tekstmeldinger, og det føres postlister for kommunale foretak (KF).

En av de mest positive overraskelsene i vårt nordligste fylke er at Tana klatrer fra 35. plass og null poeng i fjor, til en sterk 2. plass i fylket med 17 poeng i år. Også Tana svarte på innsynskravet i løpet av én virkedag, og kommunen har postlister med gode søkefunksjoner og stort sett alle dokumenter er i fulltekst. Her journalføres interne dokumenter og tekstmeldinger, men kommunen hadde fått ytterligere to poeng hvis post fra kommunale foretak også ble postlisteført.

Totalt har 22 av 39 kommuner i Troms og Finnmark mindre enn 8 poeng i undersøkelsen, noe som er svakt. Dette gir en klar pekepinn på at det er tydelig at det finnes gode muligheter til forbedringer. To kommuner har ikke svart på undersøkelsen, og ytterligere fire kommuner har ufullstendige svar.

Blant de tre svakeste i fylket finner vi Tjeldsund og Hasvik med 1,5 poeng, og på jumboplassen ligger Skjervøy kommune med 0 poeng. Skjervøy har ikke besvart undersøkelsen, noe som åpenbart gjør det vanskelig å oppnå gode resultater. Kommunen besvarte innsynskravet etter 8 virkedager eller mer, postlisten har begrenset søkefunksjon, og det publiseres ikke fulltekstdokumenter. Det gir totalt 0 poeng.

I Troms og Finnmark har 13 av 39 kommuner postlister der de fleste dokumentene er klikkbare i fulltekst. Dette er lavere enn landsgjennomsnittet på 40 prosent.

Totalt svarer 10 av 39 kommuner i Troms og Finnmark at deres postliste blir avpublisert innen tre måneder, noe som er litt svakere enn langsgjennomsnittet på 22 prosent.

6 Feilkilder og kvalitetssikring

Som vi også påpekte i fjor: Det vil i denne undersøkelsen være noen feil og svakheter. Det er store datamengder som er samlet inn, og det er umulig å unngå enkelte feilregistreringer.

For å sørge for at sjansene for feilregistreringer og liknende er minst mulig, har vi tatt enkelte nye grep i år sammenliknet med 2021. Dette er først og fremst:

6.1 Innsynskrav sendt fra samme adresse

Innsynskravet ble i år sendt fra en og samme adresse: undersokelse@presse.no, og vi ba om svar til samme adresse.

Dette gjorde at vi har hatt oversikt over samtlige svar i en og samme innboks (både i Outlook og SuperOffice), i motsetning til tidligere år, da dette har vært «desentralisert» ved at flere medlemmer av POU sendte ut innsynskrav fra sine e-postadresser. Dette gjorde at vi kunne søke opp og kontrollere ut registreringene våre var riktige.

Innsynskravet ble for øvrig sendt ut kl. 08.47 onsdag 11. mai. Vi satte opp utsendelsen med hjelp fra vår leverandør SuperOffice, for å sikre at sannsynligheten for å havne i spam-filteret skulle være lavest mulig. I SuperOffice kunne vi også ha en viss oversikt over at e-postene ble tatt i mot.

6.2 «Vi har redusert antall spørsmål»

Årsaken til dette var først og fremst at enkelte spørsmål i foregående undersøkelser overlappet tematisk. Andre spørsmål opplevde vi som lite relevante. Ved å redusere antall spørsmål reduseres også feilen for feilregistreringer og misforståelser noe.

6.3 «Revisjon»

Vi har gjort grundigere «revisjon» enn tidligere.

I 2021 var kontrollen av de innleverte svarene stikkprøvebasert og noe tilfeldig. I år har vi systematisert det mer, og særlig kontrollert kommunene som har ligget an til å havne på toppen av lista.

Vi har særlig kontrollert om det registrerte stemmer når det gjelder:

- Fulltekstpublisering, postlistens søkefunksjon, journalføring av tekstmeldinger og publisering av byggesaksdokumenter. Dette først og fremst fordi det er kategorier hvor det kan være noe mer tolkningstvil enn de øvrige. Men også fordi særlig de to førstnevnte kategoriene er særs viktige for undersøkelsens formål (å måle og oppmuntre til god, systematisk åpenhet).
 - Fulltekstpublisering I september gjorde vi en kvantitativ telling i postlistene til vinnerkandidatene. Vi tok et utdrag på 70 postlisteføringer som ikke var markert med unntakshjemmel, og sjekket om disse var tilgjengelig i fulltekst. I Ørland, Averøy, Dovre, Rindal, Volda, Ringsaker, Stad, Stord og Rauma fant vi at andelen lå mellom 97 og 100 prosent. Disse fikk naturlig nok full pott. Ulstein og Sandefjord lå mellom 50 og 60 prosent, mens Hareid og Sande lå noe lavere, mellom ca 30 og 40 prosent. Sør-Aurdal lå lavest av toppkommunene, med bare noen få fulltekstdokumenter (som ikke ble funnet blant de undersøkte i september, men i juni, da postlisten først ble sjekket). Vi fant at vi ikke kunne gi Ulstein og Sandefjord full pott basert på en naturlig forståelse av «de fleste», og de fikk dermed «delvis». Selv om fulltekstandelen er bra sett mot landet for øvrig, er den ikke i nærheten av å være så høy som vinnerkommunene. Men de to kommunene havnet da i samme kategori som kommuner som har langt lavere andel, og «delvis»-kategorien ble bred - kanskje for bred.

- Byggesaksdokumentene Spørsmålet lyder: Har kommunen byggesak-systemet sitt på nett? I 2021 var det flere kommuner som ga tilbakemelding om at dette spørsmålet kunne misforståes. Enkelte hadde tolket det som et spørsmål om det var mulig å sende inn byggesaksdokumenter på nett. Spørsmålet er ment å gjelde muligheten til å hente ut allerede eksisterende byggesaksdokumenter på nett, altså innsynsmuligheten.

I år ga vi derfor følgende veiledning til kommunene i skjemaet som brukes til innmelding: «Med «byggesak-system» mener vi nedenfor om det er mulig for allmennheten å kunne finne/søke i byggesaker og reguleringskart, fortrinnsvis med mulighet til å søke på adresse, saksnummer eller gårds- og bruksnummer. Eksempelvis slik det er i Bodø kommune. <https://innsyn.bodo.kommune.no/byggsak>»

Fra Rindal, som endte som en av vinnerne med full pott, fikk vi spørsmål om deres løsning kvalifiserte til å kunne besvare spørsmålet bekreftende. De har eByggesak fra Tieto, som er integrert med Public360 fra Tieto som er kommunens sak- og arkivsystem. ”Vi har derfor alle byggesaker inne på samme postliste som saksarkivet. Vi kan søke på gårds- og bruksnummer, veier osv inne på postlista, og vi kan da ut fra dokumentene se videre inn på sakene hvor dokumentet ligger. Det er ikke helt likt som Bodø har, og kanskje ikke så detaljert”, skriver kommunen.

Vi fikk tilsvarende spørsmål fra et par andre kommuner. Vi undersøkte løsningene, og konkluderte med at disse kommunene fortjente full pott.

Poenget med spørsmålet er å premiere de som publiserer byggesaksdokumenter systematisk, slik at de blir mulig å gå gjennom på et sted, og ikke bare som en del av den løpende postlista. Om det skjer ved valg i nedtrekksmenyer i postlista, som i Rindal, eller gjennom en separat løsning som i Bodø (eller Oslo), er egentlig underordnet, så lenge det er mulig å «isolere» byggesakene og undersøke dem.

Vi gikk gjennom vinnerkandidatene for å sjekke at tilsvarende løsninger som i Rindal var registrert på samme måte (noe det viste seg at de heldigvis var i utgangspunktet). Men vi ser at vi i vårt ønske om å veilede kanskje også forvirret ved å vise spesifikt til Bodøs løsning. Vi vil se på dette til senere undersøkelser.

- Journalføring av tekstmeldinger Også til dette spørsmålet prøvde vi å gi litt veiledning. Spørsmålet i undersøkelsen er relativt enkelt: Journalføres tekstmeldinger?

Vi ønsker å undersøke dette fordi tekstmeldinger kan anses som saksdokumenter når gitte vilkår er oppfylt. Samtidig er det en kjent sak at de journalføres og arkiveres relativt sjelden, blant annet fordi det etter det vi forstår ikke er særlig gode løsninger for det i arkivsystemene. Vi la ved følgende veiledningstekst:

«Tekstmeldinger (også via f.eks. messenger) kan være saksdokumenter som det er knyttet innsynsrett til. Alle inn- og utgående saksdokumenter skal journalføres dersom «dei er eller blir saksbehandla og har verdi som dokumentasjon», jf. arkivforskriften § 10. For å kunne svare «Ja, noen» på dette spørsmålet må det etter vårt syn være eksempler på at dette har blitt gjort i løpet av de siste tre månedene.»

Det førstes problemet her er at vi ved en feil ikke fikk lagt til svarkategorien «ja, noen».

Det andre er at vi fikk svar fra enkelte kommuner som faktisk har rutiner for journalføring av tekstmeldinger og intensjoner om å gjøre det når, men som ikke hadde et eksempel de siste tre månedene. Disse burde ha fått uttelling, og vi vil justere ordlyden i veiledningen til neste gang for å hensynte dette.

For vinnerkandidatene gjorde vi søk i postlista for å finne eksempler. Vi fant eksempler på journalførte tekstmeldinger hos flere. Men det er innholdet, ikke dokumenttypen, som i utgangspunktet bestemmer hva tittelen i postlista er. Hos

Rindal fant vi for eksempel ikke noen eksempler ved søk. Vi kontaktet da kommunen, som sendte oss et ferskt eksempel.

6.4 Utvidet kontroll

For de 14 kommunene som til slutt lå på toppen og hadde reelle vindersjanser har vi i tillegg gått gjennom og sjekket ekstra grundig, blant annet hva de ulike kommunene som havnet rett bak vinneren «manglet» for å komme til topps, og slik sjekke om resultatet er riktig.

At vi har kontrollert vinnerkandidatene på denne måten, forsøksvis så grundig som mulig, gjør at svarene fra disse etter alle solemerker er mer presise enn de øvrige kommunene, som vi ikke har ressurser til å kontrollere inngående. Det kan derfor for eksempel være enkeltkommuner som har byggesaksløsninger tilsvarende Rindal som ikke har fått uttelling for dette.

6.5 Mulighet til kontradiksjon

Det kanskje viktigste grepet for kvalitetssikring har vært at vi, som tidligere år, sendte de registrerte svarene til kommunene for gjennomgang. Kommunene fikk da mulighet til å endre selv på det de hadde fylt ut, samt å stille spørsmål med våre registreringer knyttet til innsynskravet og postlistene. Ca 30 kommuner ga beskjed om feilregistreringer. Ca halvparten av disse gjaldt registreringer vi hadde gjort (først og fremst at de hadde «avansert» søk, eller knyttet til fulltekstpublisering). Den andre halvparten gjaldt justeringer av svar de selv hadde gitt.

6.6 Tilbakemeldinger fra kommunene og en justert kategori

Alle kommunene som har deltatt i undersøkelsen har fått mulighet til å gi kommentarer til undersøkelsen. Et svar som går igjen er et ønske om å kunne utdype de enkelte svarene i fritekst. Vi har forståelse for det, men fritekstsvaret har også begrenset verdi i en kvantitativ undersøkelse. Samtidig kan det ha relevans i vår tolkning av om registrert svar er korrekte/fortjener mer eller mindre uttelling. Vi må derfor vurdere dette til neste gang. Mange kommuner har samtidig gitt utdypninger i feltet for tilbakemeldinger totalt.

En av de viktigste tilbakemeldingene var fra Bygland kommune: «Merknad til spørsmål ”Journalføres organinterne dokumenter i kommunens offentlige postliste?” Her bør spørsmålet være ”publiseres organinterne dokumenter i offentlig postliste”. Spørsmål slik det står nå blir vanskelig å gi et rett bilde/rett svar.»

Frogn kommune svarte: «Kommunen journalfører interne dokumenter. Dokumentene fremkommer på postlisten, men ikke på den vi publiserer på kommunens nettside.»

Vi ser at ordlyden her kunne misforstås. Det kan ha med å gjøre at vi - representanter for pressen - ikke har et aktivt forhold til en annen versjon av postlista enn den som publiseres. For arkivarer og saksbehandlere vil dette være annerledes. Vi vil se på ordlyden her, i tråd med Byglands innspill.

Her er det også et problem med svarkategoriene våre, som er: «ja, alle» - «ja, noen» og «nei». Vi er ikke kjent med noen kommuner eller offentlige organer som publiserer samtlige interne dokumenter (inkludert alle e-poster, oppdateringer i delte dokumenter, tekstmeldinger etc). Svarkategorien er urealistisk. Vi justerte derfor poenggivningen på dette spørsmålet, slik at «ja, alle» og «ja, noen» gir samme poengsum - et poeng - og ikke to for «ja, alle». Vi må se på kategoriene i seg selv til neste undersøkelse.

6.7 Innsynssvar som havner i Altinn

Et problem som gjelder utover denne undersøkelsen er når innsynssvar havner i Altinn. Dette er en kjent problemstilling, blant annet i NRK, der svar på innsyn fra journalister har endt opp i kringkastingssjefens private Altinn-konto. I vår undersøkelsen førte dette til at

svar fra kommunene Hamar, Sokndal, Ørland, Lillesand, Flesberg og Alver havnet i Norsk Presseforbunds Altinn-boks og ikke innboksen til den som har bedt om innsyn. Ettersom vi er klar over at dette kan skje, klarte vi å fange opp dette underveis og fortløpende. Men for større organisasjoner og for journalister eller andre som ikke er klar over dette, kan dette føre til at tilbakemeldingen på innsyn ikke når fram til rette mottaker, eller den når fram alt for sent, når saken ikke lenger er aktuell. Kommunene dette gjelder har ikke fått minuspoeng, men vi vil på det sterkeste oppfordre dem til å se nærmere på hvordan man kan unngå at dette skjer.

6.8 Egenrapportering

Det er også en enkeltkommune som, i år som i fjor, mener vi ikke kan hevde å utføre en undersøkelse når vi «overlater jobben» til kommunene. Til det må vi svare at vi er svært takknemlige for alle de ansatte i kommunene som har brukt tid og ressurser til å svare. Det ville vært umulig å gjennomføre en så omfattende undersøkelse uten det. Hovedgrunnen til at vi gjennomfører på denne måten, er at mange av svarene (for eksempel knyttet til postlistenes levetid og rutiner for journalføring av interne dokumenter og SMS-er) ikke ligger ute tilgjengelig kontroll. Og for andre spørsmål er det tidkrevende for utenforstående å undersøke, mens kommunene selv har kontroll over og god informasjon om sine løsninger.

Vi så også at det for enkelte kommuner ikke har vært så tidkrevende - den første kommunen som leverte sine resultater gjorde det mindre enn ti minutter etter at undersøkelsen ble sendt ut.

Enkelte av spørsmålene som kommunene nå besvarer selv, ble i 2018 undersøkt av Pressens offentlighetsutvalg. I kontradiksjonsrunden med kommunene opplevde vi den gang at flere av kommunene faktisk hadde informasjon som ikke var registrert, men at denne for en utenforstående var vanskelig å finne. Vi har derfor vurdert at det gir bedre kvalitet på undersøkelsen at kommunene selv registrerer også disse svarene.

6.9 Manglende svar

De kommunene som etter gjentatte purringer ikke har svart på vårt spørreskjema, har ikke oppnådd noen poeng på disse spørsmålene. De har heller ikke fått noen minuspoeng, slik enkelte svar gir. Man kan si det gir et urimelig negativt bilde av disse kommunene. På den annen side kan det ses på som nettopp et uttrykk for manglende åpenhet, når man ignorerer (evt ikke har kapasitet til å besvare) en slik undersøkelse.

Vi har for øvrig forsøkt å sjekke så godt vi kan at kommunene som ikke har svart, har mottatt våre henvendelser. Kun en kommune har verken svar på undersøkelsen eller innsynskravet. Vi ringte til den aktuelle kommunen 16. september.

Dersom det kommer frem korreksjoner vi bør ta hensyn til i etterkant av publiseringen av denne undersøkelsen, vil vi oppdatere svarene og poenggivningen i undersøkelsen på nett.

Tekstdelen av rapporten vil imidlertid være basert på det bildet vi har pr. 21. september 2022.

6.10 Manglende svar og feilmargin

Undersøkelsen har en svært god svarprosent på 96,6 for det eksterne spørreskjemaet.

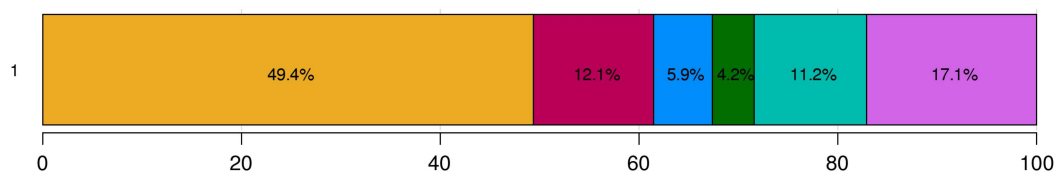
Oversikt over svarfordelingen for alle spørsmålene, med tilhørende svarprosenter, starter på side 53.

Appendiks

A Tabeller og figurer

A.1 Svarfordeling

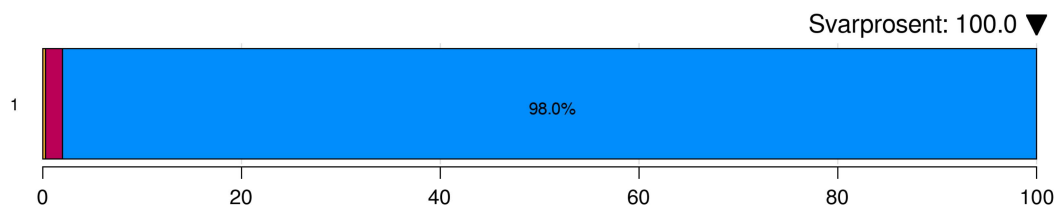
A.2 Hvor mange *virkedager* brukte kommunen på å innvilge innsynskravet?

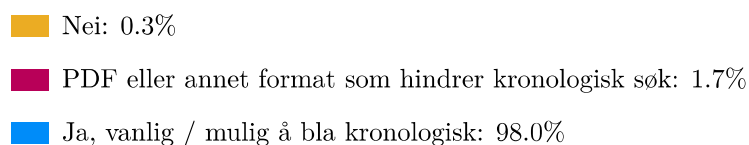
Figur 12: Svarfordeling.

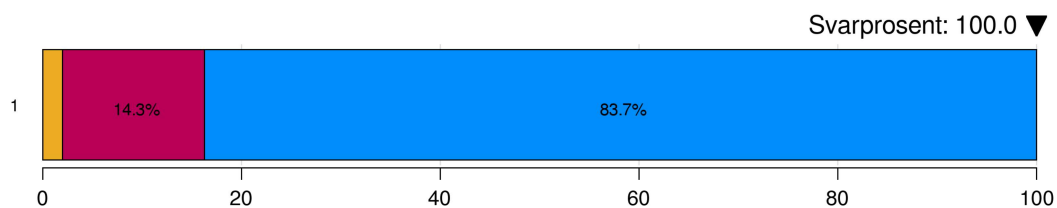
A.3 Har kommunen postjournal på nett?

Figur 13: Svarfordeling.

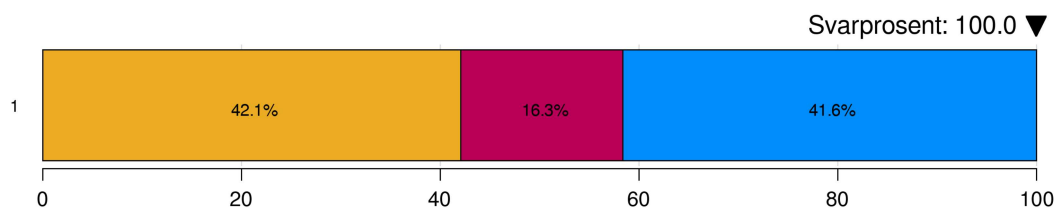
A.4 Hva slags søkefunksjon har postjournalen på kommunens nettside?

Figur 14: Svarfordeling.

- Ingen / har ikke journal på nett: 2.0%
- Enkelt søk (kun fritekst eller manglende søk på tidsrom): 14.3%
- Avansert søk (tidsrom, avsender/mottaker, fritekst m.m.): 83.7%

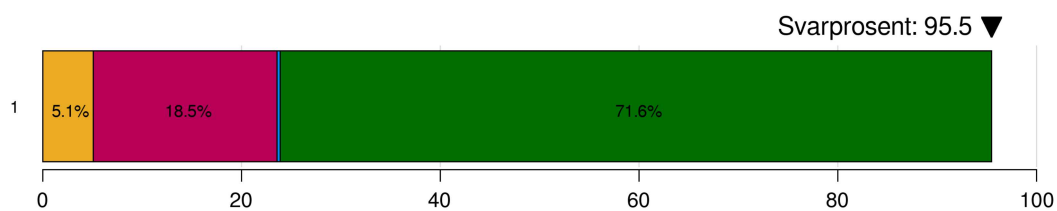
A.5 Har kommunens postjournal fulltekstdokumenter på nett?

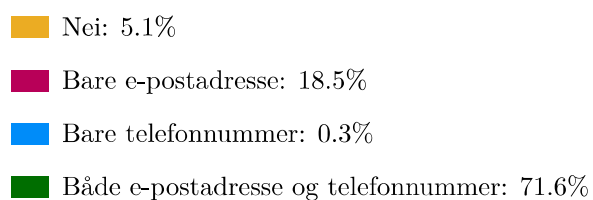
Figur 15: Svarfordeling.

- Nei / har ikke postjournal på nett: 42.1%
- Delvis: 16.3%
- De fleste dokumenter, både inn- og utgående: 41.6%

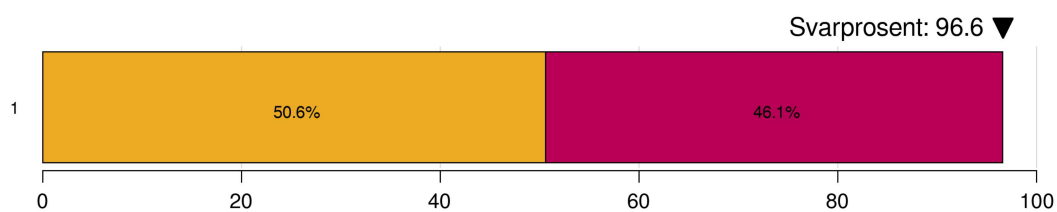
A.6 Har kommunens nettsider kontaktinformasjon til kommunens politikere?

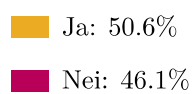
Figur 16: Svarfordeling.

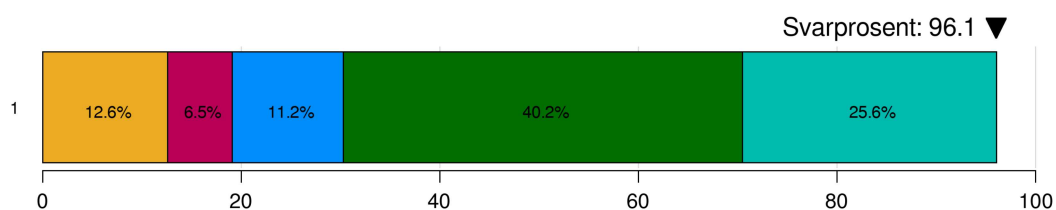
A.7 Har kommunen byggesak-systemet sitt på nett?

Figur 17: Svarfordeling.

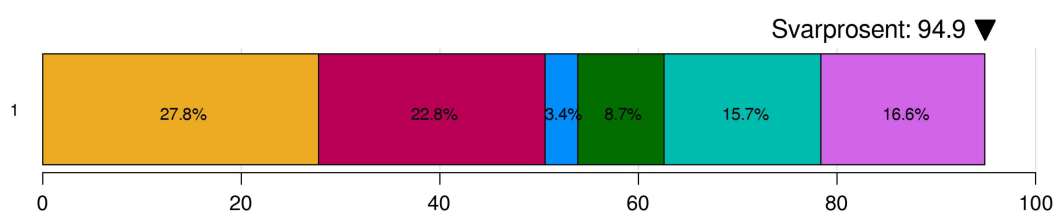
A.8 Gir kommunens nettsider informasjon om innsynsretten etter offentleglova?

Figur 18: Svarfordeling.

- Nei: 12.6%
- Loven er omtalt: 6.5%
- Loven er omtalt og lenket til: 11.2%
- Loven er omtalt og kommunen forklarer på sine nettsider hvordan innsynsretten fungerer: 40.2%
- Loven er omtalt sammen med lenke til rettleiar til offentleglova: 25.6%

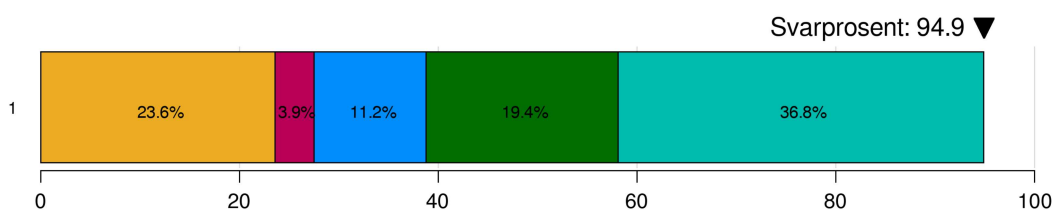
A.9 Har kommunen en forhåndsbestemt, maksimal levetid for postliste på nett?

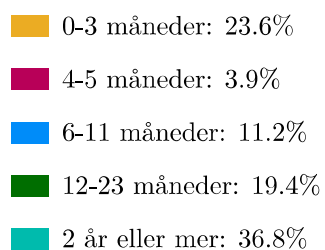
Figur 19: Svarfordeling.

- Nei: 27.8%
- Ja, 0-3 måneder: 22.8%
- Ja, 4-5 måneder: 3.4%
- Ja, 6-11 måneder: 8.7%
- Ja, 12-23 måneder: 15.7%
- Ja, 2 år eller mer: 16.6%

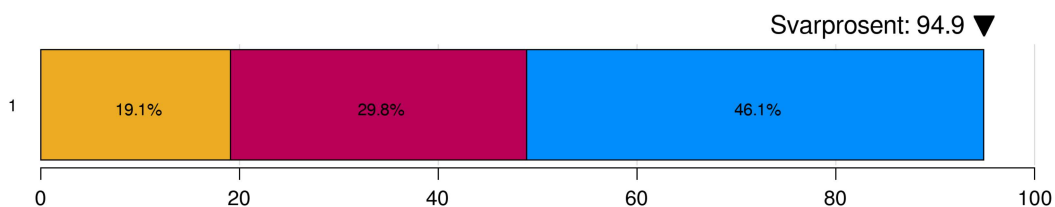
A.10 Hvor langt tilbake i tid går kommunens nåværende, publiserte postliste?

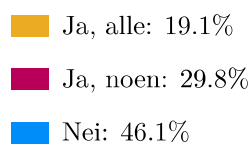
Figur 20: Svarfordeling.

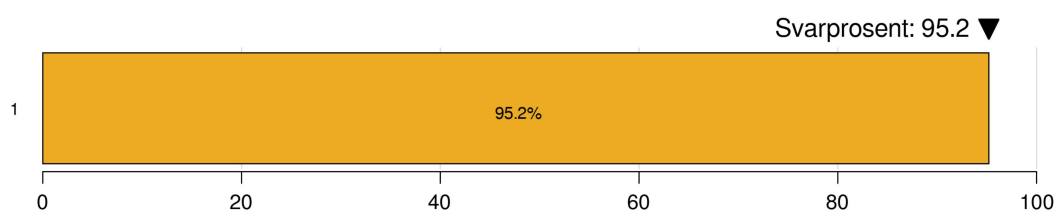
A.11 Journalføres organinterne dokumenter i kommunens offentlige postliste?

Figur 21: Svarfordeling.

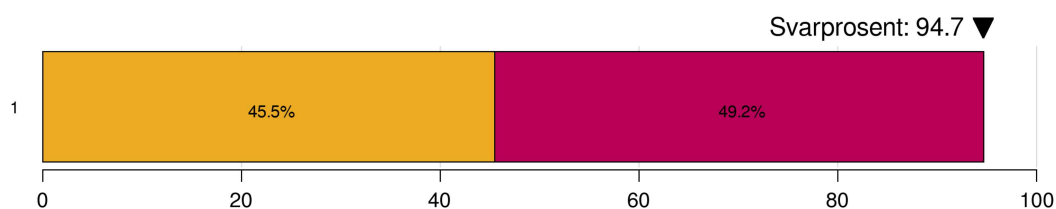
A.12 Legges politiske saksdokumenter ut på nett?

Figur 22: Svarfordeling.

Legges ut: 95.2%

A.13 Journalføres tekstmeldinger?

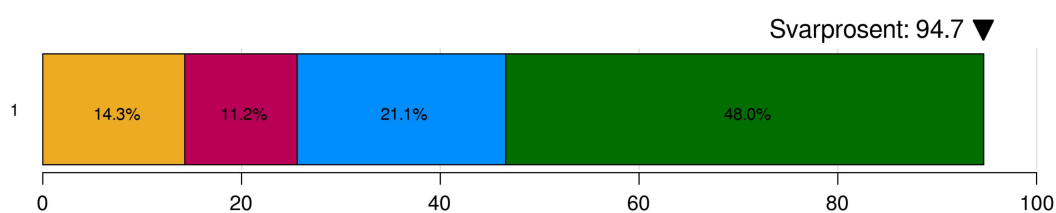

Figur 23: Svarfordeling.

Ja: 45.5%

Nei: 49.2%

A.14 Er postlister for kommunale foretak (KF) publisert på nett?

Figur 24: Svarfordeling.

Ja, alle: 14.3%

Ja, noen: 11.2%

Nei, ingen: 21.1%

Har ikke kommunale foretak: 48.0%

A.15 Svar på innsynskrav

POU begjærte innsyn i kommunens revisjonsrapport, og målte tiden det tok å behandle/innfri innsynskravet.

176 kommuner oversendte dokumentene innen 1 virkedag, og oppnådde dermed beste poengsum på 3,0 for sin behandling av innsynsbejæringen:

Kommune	Poengsum
Alstahaug	3,0
Alta	3,0
Asker	3,0
Askvoll	3,0
Averøy	3,0
Bamble	3,0
Bardu	3,0
Beiarn	3,0
Berlevåg	3,0
Bindal	3,0
Birkenes	3,0
Bjerkreim	3,0
Bjørnafjorden	3,0
Bokn	3,0
Brønnøy	3,0
Bygland	3,0
Bykle	3,0
Bærum	3,0
Bømlo	3,0
Dovre	3,0
Drammen	3,0
Drangedal	3,0
Dyrøy	3,0
Eidskog	3,0
Enebakk	3,0
Engerdal	3,0
Etnedal	3,0
Evje og Hornnes	3,0
Farsund	3,0
Fauske	3,0
Fedje	3,0
Fitjar	3,0
Fjaler	3,0
Flakstad	3,0
Flå	3,0
Folldal	3,0
Fredrikstad	3,0
Frogn	3,0
Fyresdal	3,0
Gjemnes	3,0
Gjerstad	3,0
Gjesdal	3,0
Gjøvik	3,0
Gloppen	3,0
Gol	3,0
Gran	3,0
Grane	3,0
Grong	3,0
Halden	3,0
Hareid	3,0

Kommune	Poengsum
Harstad	3,0
Hattfjelldal	3,0
Haugesund	3,0
Heim	3,0
Hemsedal	3,0
Herøy	3,0
Herøy	3,0
Hole	3,0
Holtålen	3,0
Høyanger	3,0
Ibestad	3,0
Indre Fosen	3,0
Indre Østfold	3,0
Iveland	3,0
Karmøy	3,0
Klepp	3,0
Kristiansund	3,0
Krødsherad	3,0
Kvænangen	3,0
Kåfjord	3,0
Larvik	3,0
Leirfjord	3,0
Leka	3,0
Levanger	3,0
Lillesand	3,0
Lillestrøm	3,0
Lund	3,0
Lunner	3,0
Lurøy	3,0
Luster	3,0
Lyngdal	3,0
Lærdal	3,0
Lørenskog	3,0
Løten	3,0
Malvik	3,0
Marker	3,0
Masfjorden	3,0
Meløy	3,0
Midt-Telemark	3,0
Modalen	3,0
Modum	3,0
Moskenes	3,0
Målselv	3,0
Namsos	3,0
Nes	3,0
Nissedal	3,0
Nome	3,0
Nord-Fron	3,0
Nordre Follo	3,0
Notodden	3,0
Orkland	3,0
Os	3,0
Osen	3,0
Overhalla	3,0
Porsanger	3,0
Porsgrunn	3,0
Randaberg	3,0

Kommune	Poengsum
Rauma	3,0
Rendalen	3,0
Rennebu	3,0
Rindal	3,0
Ringebu	3,0
Ringsaker	3,0
Rollag	3,0
Rælingen	3,0
Røros	3,0
Salangen	3,0
Sande	3,0
Sandefjord	3,0
Sandnes	3,0
Sarpsborg	3,0
Sigdal	3,0
Siljan	3,0
Sirdal	3,0
Skien	3,0
Skiptvet	3,0
Smøla	3,0
Snåsa	3,0
Stad	3,0
Steigen	3,0
Stord	3,0
Storfjord	3,0
Stryn	3,0
Suldal	3,0
Sunndal	3,0
Sunnfjord	3,0
Surnadal	3,0
Sveio	3,0
Sømna	3,0
Sør-Aurdal	3,0
Tana	3,0
Time	3,0
Tingvoll	3,0
Tydal	3,0
Tynset	3,0
Tysnes	3,0
Tysvær	3,0
Tønsberg	3,0
Ullensaker	3,0
Ulstein	3,0
Utsira	3,0
Vang	3,0
Vanylven	3,0
Vefsn	3,0
Vegårshei	3,0
Vennesla	3,0
Verdal	3,0
Vestnes	3,0
Vestre Slidre	3,0
Vestre Toten	3,0
Vevelstad	3,0
Vindafjord	3,0
Vinje	3,0
Volda	3,0

Kommune	Poengsum
Vågan	3,0
Vågå	3,0
Våler	3,0
Våler	3,0
Ørland	3,0
Øvre Eiker	3,0
Øyer	3,0
Øystre Slidre	3,0
Ålesund	3,0
Åmli	3,0
Åmot	3,0
Åsnes	3,0

Tabell 14: Kommuner med høyeste score for behandling av innsynsbegjæring (sortert alfabetisk).

A.16 Alfabetisk resultatliste

Tabellen viser alle kommunene i alfabetisk rekkefølge, med rangering og poengsum. Kommuner som ikke har svart på undersøkelsen er markert med rødt.

#	Kommune	Fylke	Poeng
199	Alstahaug	Nordland	10,5
161	Alta	Troms og Finnmark	12,0
325	Alvdal	Innlandet	4,5
98	Alver	Vestland	14,0
335	Andøy	Nordland	3,5
331	Aremark	Viken	4,0
199	Arendal	Agder	10,5
85	Asker	Viken	14,5
52	Askvoll	Vestland	16,0
142	Askøy	Vestland	12,5
61	Aukra	Møre og Romsdal	15,5
222	Aure	Møre og Romsdal	10,0
250	Aurland	Vestland	8,5
161	Aurskog-Høland	Viken	12,0
110	Austevoll	Vestland	13,5
142	Austrheim	Vestland	12,5
3	Averøy	Møre og Romsdal	19,0
270	Balsfjord	Troms og Finnmark	7,5
262	Bamble	Vestfold og Telemark	8,0
29	Bardu	Troms og Finnmark	17,0
351	Beiarn	Nordland	1,5
142	Bergen	Vestland	12,5
250	Berlevåg	Troms og Finnmark	8,5
98	Bindal	Nordland	14,0
142	Birkenes	Agder	12,5
110	Bjerkreim	Rogaland	13,5
98	Bjørnafjorden ..	Vestland	14,0
298	Bodø	Nordland	6,0
285	Bokn	Rogaland	7,0
174	Bremanger	Vestland	11,5
52	Brønnøy	Nordland	16,0
129	Bygland	Agder	13,0

#	Kommune.....	Fylke	Poeng
98	Bykle	Agder	14,0
262	Bærum	Viken	8,0
331	Bø (Nordl.)	Nordland	4,0
110	Bømlo	Vestland	13,5
307	Båtsfjord	Troms og Finnmark	5,5
3	Dovre	Innlandet	19,0
85	Drammen	Viken	14,5
110	Drangedal	Vestfold og Telemark	13,5
270	Dyrøy	Troms og Finnmark	7,5
235	Dønna	Nordland	9,5
345	Eidfjord	Vestland	2,0
37	Eidskog	Innlandet	16,5
285	Eidsvoll	Viken	7,0
199	Eigersund	Rogaland	10,5
335	Elverum	Innlandet	3,5
199	Enebakk	Viken	10,5
250	Engerdal	Innlandet	8,5
298	Etne	Vestland	6,0
235	Etnedal	Innlandet	9,5
335	Evenes	Nordland	3,5
192	Evje og Hornnes	Agder	11,0
61	Farsund	Agder	15,5
98	Fauske	Nordland	14,0
52	Fedje	Vestland	16,0
37	Fitjar	Vestland	16,5
16	Fjaler	Vestland	18,0
142	Fjord	Møre og Romsdal	12,5
85	Flakstad	Nordland	14,5
335	Flatanger	Trøndelag	3,5
315	Flekkefjord	Agder	5,0
270	Flesberg	Viken	7,5
222	Flå	Viken	10,0
174	Folldal	Innlandet	11,5
37	Fredrikstad	Viken	16,5
110	Frogn	Viken	13,5
110	Froland	Agder	13,5
294	Frosta	Trøndelag	6,5
345	Frøya	Trøndelag	2,0
250	Fyresdal	Vestfold og Telemark	8,5
29	Færder	Vestfold og Telemark	17,0
307	Gamvik	Troms og Finnmark	5,5
142	Gausdal	Innlandet	12,5
85	Gildeskål	Nordland	14,5
235	Giske	Møre og Romsdal	9,5
85	Gjemnes	Møre og Romsdal	14,5
307	Gjerdrum	Viken	5,5
199	Gjerstad	Agder	10,5
98	Gjesdal	Rogaland	14,0
37	Gjøvik	Innlandet	16,5
61	Gloppen	Vestland	15,5
199	Gol	Viken	10,5
270	Gran	Innlandet	7,5
161	Grane	Nordland	12,0
250	Gratangen	Troms og Finnmark	8,5
52	Grimstad	Agder	16,0
37	Grong	Trøndelag	16,5
142	Grue	Innlandet	12,5

#	Kommune.....	Fylke	Poeng
23	Gulen	Vestland	17,5
192	Hadsel	Nordland	11,0
298	Halden	Viken	6,0
335	Hamar	Innlandet	3,5
294	Hamarøy	Nordland	6,5
262	Hammerfest	Troms og Finnmark	8,0
16	Hareid	Møre og Romsdal	18,0
9	Harstad	Troms og Finnmark	18,5
351	Hasvik	Troms og Finnmark	1,5
142	Hattfjelldal	Nordland	12,5
199	Haugesund	Rogaland	10,5
174	Heim	Trøndelag	11,5
270	Hemnes	Nordland	7,5
110	Hemsedal	Viken	13,5
110	Herøy	Møre og Romsdal	13,5
235	Herøy	Nordland	9,5
315	Hitra	Trøndelag	5,0
325	Hjartdal	Vestfold og Telemark	4,5
129	Hjelmeland	Rogaland	13,0
315	Hol	Viken	5,0
85	Hole	Viken	14,5
16	Holmestrand ...	Vestfold og Telemark	18,0
199	Holtålen	Trøndelag	10,5
235	Horten	Vestfold og Telemark	9,5
235	Hurdal	Viken	9,5
110	Hustadvika	Møre og Romsdal	13,5
356	Hvaler	Viken	-2,0
129	Hyllestad	Vestland	13,0
345	Hægebostad	Agder	2,0
110	Høyanger	Vestland	13,5
285	Høylandet	Trøndelag	7,0
174	Hå	Rogaland	11,5
345	Ibestad	Troms og Finnmark	2,0
262	Inderøy	Trøndelag	8,0
29	Indre Fosen	Trøndelag	17,0
142	Indre Østfold ...	Viken	12,5
142	Iveland	Agder	12,5
142	Jevnaker	Viken	12,5
331	Karasjok	Troms og Finnmark	4,0
270	Karlsøy	Troms og Finnmark	7,5
52	Karmøy	Rogaland	16,0
335	Kautokeino	Troms og Finnmark	3,5
199	Kinn	Vestland	10,5
61	Klepp	Rogaland	15,5
199	Kongsberg	Viken	10,5
246	Kongsvinger	Innlandet	9,0
307	Kragerø	Vestfold og Telemark	5,5
110	Kristiansand ...	Agder	13,5
29	Kristiansund ...	Møre og Romsdal	17,0
235	Krødsherad	Viken	9,5
270	Kvam	Vestland	7,5
110	Kvinesdal	Agder	13,5
235	Kvinnherad	Vestland	9,5
285	Kviteseid	Vestfold og Telemark	7,0
174	Kvitsøy	Rogaland	11,5
325	Kvæfjord	Troms og Finnmark	4,5
250	Kvænangen	Troms og Finnmark	8,5

#	Kommune.....	Fylke	Poeng
174	Kåfjord	Troms og Finnmark	11,5
250	Larvik	Vestfold og Telemark	8,5
315	Lavangen	Troms og Finnmark	5,0
270	Lebesby	Troms og Finnmark	7,5
142	Leirfjord	Nordland	12,5
61	Leka	Trøndelag	15,5
161	Lesja	Innlandet	12,0
325	Levanger	Trøndelag	4,5
161	Lier	Viken	12,0
85	Lierne	Trøndelag	14,5
174	Lillehammer ...	Innlandet	11,5
29	Lillesand	Agder	17,0
23	Lillestrøm	Viken	17,5
222	Lindesnes	Agder	10,0
85	Lom	Innlandet	14,5
262	Loppa	Troms og Finnmark	8,0
85	Lund	Rogaland	14,5
192	Lunner	Viken	11,0
161	Lurøy	Nordland	12,0
78	Luster	Vestland	15,0
142	Lyngdal	Agder	12,5
315	Lyngen	Troms og Finnmark	5,0
98	Lærdal	Vestland	14,0
250	Lødingen	Nordland	8,5
52	Lørenskog	Viken	16,0
250	Løten	Innlandet	8,5
199	Malvik	Trøndelag	10,5
174	Marker	Viken	11,5
110	Masfjorden	Vestland	13,5
174	Melhus	Trøndelag	11,5
61	Meløy	Nordland	15,5
270	Meråker	Trøndelag	7,5
52	Midt-Telemark .	Vestfold og Telemark	16,0
298	Midtre Gauldal .	Trøndelag	6,0
9	Modalen	Vestland	18,5
98	Modum	Viken	14,0
129	Molde	Møre og Romsdal	13,0
315	Moskenes	Nordland	5,0
129	Moss	Viken	13,0
129	Målselv	Troms og Finnmark	13,0
325	Måsøy	Troms og Finnmark	4,5
98	Namsos	Trøndelag	14,0
142	Namsskogan	Trøndelag	12,5
298	Nannestad	Viken	6,0
129	Narvik	Nordland	13,0
199	Nes	Viken	10,5
199	Nesbyen	Viken	10,5
222	Nesna	Nordland	10,0
78	Nesodden	Viken	15,0
315	Nesseby	Troms og Finnmark	5,0
142	Nissedal	Vestfold og Telemark	12,5
110	Nittedal	Viken	13,5
37	Nome	Vestfold og Telemark	16,5
174	Nord-Aurdal ...	Innlandet	11,5
192	Nord-Fron	Innlandet	11,0
174	Nord-Odal	Innlandet	11,5
315	Nordkapp	Troms og Finnmark	5,0

#	Kommune.....	Fylke	Poeng
129	Nordre Follo ...	Viken	13,0
161	Nordre Land ...	Innlandet	12,0
222	Nordreisa	Troms og Finnmark	10,0
298	Nore og Uvdal .	Viken	6,0
85	Notodden	Vestfold og Telemark	14,5
142	Nærøysund	Trøndelag	12,5
129	Oppdal	Trøndelag	13,0
9	Orkland	Trøndelag	18,5
199	Os	Innlandet	10,5
61	Osen	Trøndelag	15,5
16	Oslo	Oslo	18,0
192	Osterøy	Vestland	11,0
142	Overhalla	Trøndelag	12,5
129	Porsanger	Troms og Finnmark	13,0
37	Porsgrunn	Vestfold og Telemark	16,5
344	Rakkestad	Viken	2,5
315	Rana	Nordland	5,0
37	Randaberg	Rogaland	16,5
3	Rauma	Møre og Romsdal	19,0
142	Rendalen	Innlandet	12,5
235	Rennebu	Trøndelag	9,5
1	Rindal	Trøndelag	20,0
52	Ringebu	Innlandet	16,0
161	Ringerike	Viken	12,0
9	Ringsaker	Innlandet	18,5
222	Risør	Agder	10,0
235	Rollag	Viken	9,5
37	Rælingen	Viken	16,5
341	Rødøy	Nordland	3,0
161	Røros	Trøndelag	12,0
270	Røst	Nordland	7,5
222	Røyrvik	Trøndelag	10,0
78	Råde	Viken	15,0
61	Salangen	Troms og Finnmark	15,5
294	Saltdal	Nordland	6,5
37	Samnanger	Vestland	16,5
16	Sande	Møre og Romsdal	18,0
3	Sandefjord	Vestfold og Telemark	19,0
29	Sandnes	Rogaland	17,0
85	Sarpsborg	Viken	14,5
142	Sauda	Rogaland	12,5
110	Sel	Innlandet	13,5
341	Selbu	Trøndelag	3,0
325	Seljord	Vestfold og Telemark	4,5
270	Senja	Troms og Finnmark	7,5
199	Sigdal	Viken	10,5
174	Siljan	Vestfold og Telemark	11,5
246	Sirdal	Agder	9,0
85	Skaun	Trøndelag	14,5
161	Skien	Vestfold og Telemark	12,0
174	Skiptvet	Viken	11,5
355	Skjervøy	Troms og Finnmark	0,0
285	Skjåk	Innlandet	7,0
61	Smøla	Møre og Romsdal	15,5
192	Snåsa	Trøndelag	11,0
110	Sogndal	Vestland	13,5
285	Sokndal	Rogaland	7,0

#	Kommune.....	Fylke	Poeng
345	Sola	Rogaland	2,0
174	Solund	Vestland	11,5
129	Sortland	Nordland	13,0
9	Stad	Vestland	18,5
270	Stange	Innlandet	7,5
78	Stavanger	Rogaland	15,0
199	Steigen	Nordland	10,5
222	Steinkjer	Trøndelag	10,0
222	Stjørdal	Trøndelag	10,0
222	Stor-Elvdal	Innlandet	10,0
9	Stord	Vestland	18,5
294	Storfjord	Troms og Finnmark	6,5
341	Strand	Rogaland	3,0
199	Stranda	Møre og Romsdal	10,5
61	Stryn	Vestland	15,5
129	Sula	Møre og Romsdal	13,0
37	Suldal	Rogaland	16,5
16	Sunndal	Møre og Romsdal	18,0
37	Sunnfjord	Vestland	16,5
52	Surnadal	Møre og Romsdal	16,0
270	Sveio	Vestland	7,5
307	Sykkylven	Møre og Romsdal	5,5
29	Sømna	Nordland	17,0
285	Søndre Land ...	Innlandet	7,0
9	Sør-Aurdal	Innlandet	18,5
85	Sør-Fron	Innlandet	14,5
250	Sør-Odal	Innlandet	8,5
246	Sør-Varanger ...	Troms og Finnmark	9,0
354	Sørfold	Nordland	1,0
174	Sørreisa	Troms og Finnmark	11,5
29	Tana	Troms og Finnmark	17,0
61	Time	Rogaland	15,5
23	Tingvoll	Møre og Romsdal	17,5
315	Tinn	Vestfold og Telemark	5,0
351	Tjeldsund	Troms og Finnmark	1,5
270	Tokke	Vestfold og Telemark	7,5
174	Tolga	Innlandet	11,5
222	Tromsø	Troms og Finnmark	10,0
199	Trondheim	Trøndelag	10,5
270	Trysil	Innlandet	7,5
199	Træna	Nordland	10,5
222	Tvedestrand ...	Agder	10,0
235	Tydal	Trøndelag	9,5
246	Tynset	Innlandet	9,0
262	Tysnes	Vestland	8,0
23	Tysvær	Rogaland	17,5
37	Tønsberg	Vestfold og Telemark	16,5
78	Ullensaker	Viken	15,0
285	Ullensvang	Vestland	7,0
3	Ulstein	Møre og Romsdal	19,0
307	Ulvik	Vestland	5,5
199	Utsira	Rogaland	10,5
298	Vadsø	Troms og Finnmark	6,0
78	Vaksdal	Vestland	15,0
262	Valle	Agder	8,0
61	Vang	Innlandet	15,5
61	Vanylven	Møre og Romsdal	15,5

#	Kommune.....	Fylke	Poeng
262	Vardø	Troms og Finnmark	8,0
61	Vefsn	Nordland	15,5
298	Vega	Nordland	6,0
61	Vegårshei	Agder	15,5
110	Vennesla	Agder	13,5
161	Verdal	Trøndelag	12,0
250	Vestby	Viken	8,5
129	Vestnes	Møre og Romsdal	13,0
23	Vestre Slidre ...	Innlandet	17,5
250	Vestre Toten ...	Innlandet	8,5
345	Vestvågøy	Nordland	2,0
98	Vevelstad	Nordland	14,0
199	Vik	Vestland	10,5
174	Vindafjord	Rogaland	11,5
61	Vinje	Vestfold og Telemark	15,5
3	Volda	Møre og Romsdal	19,0
285	Voss	Vestland	7,0
199	Værøy	Nordland	10,5
78	Vågan	Nordland	15,0
23	Vågå	Innlandet	17,5
61	Våler	Viken	15,5
199	Våler	Innlandet	10,5
331	Øksnes	Nordland	4,0
1	Ørland	Trøndelag	20,0
110	Ørsta	Møre og Romsdal	13,5
222	Østre Toten ...	Innlandet	10,0
16	Øvre Eiker	Viken	18,0
110	Øyer	Innlandet	13,5
174	Øygarden	Vestland	11,5
37	Øystre Slidre ...	Innlandet	16,5
161	Åfjord	Trøndelag	12,0
307	Ål	Viken	5,5
37	Ålesund	Møre og Romsdal	16,5
298	Åmli	Agder	6,0
98	Åmot	Innlandet	14,0
307	Årdal	Vestland	5,5
192	Ås	Viken	11,0
161	Åseral	Agder	12,0
98	Åsnes	Innlandet	14,0

Tabell 15: Alle kommunene, alfabetisk sortert. Kommuner som ikke har svart på undersøkelsen, er markert med rødt.

PRESENS
OFFENTLIGHETSUTVALG

KommunalRapport

Utarbeidet av Pressens offentlighetsutvalg og Kommunal Rapport

*Kommunal Rapport har fått kompetansestøtte fra Fagpressen
for å utvikle Åpenhetsbarometeret.*

Kontaktpersoner: Thomas Frigård, journalist og prosjektleder (415 42 956),
Kristine Foss, jurist og sekretær i POU (481 10 268) og
Sindre Granly Meldalen, jurist og sekretær i POU (958 86 861) fram til september 2022.

Koding og databehandling er gjort av
Espen Andersen, Kommunal Rapport

Mathias Vedeler i Presseforbundet har bistått med korrekturlesing

Utvalgets medlemmer (2022)

Tron Strand (leder), Bergens Tidende; Eirik Haugen (nestleder), Østlands-Posten; Sindre Granly Meldalen (sekretariat), Norsk Presseforbund; Thomas Frigård, Kommunal Rapport; Vegard Venli, Aftenposten; Mona Grevi Norman, VG; Tarjei Leer-Salvesen, Fedrelandsvennen; Kjetil H. Dale, TV 2; Marit Ulriksen, Rana Blad; Svein Ove Hansli, Nationen; Elisabeth Berg Hass, Kvinnheringen; Kjetil Kolsrud, Rett24; Ina Lindahl Nyrud, Norsk Journalistlag; Arne Jensen, Norsk Redaktørforening; Pernille Børset, Mediebedriftenes Landsforening; Elin Floberghagen, Norsk Presseforbund